

Novi tržaški pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich napoveduje vroče pogajalsko obdobje

Stalne zaposlitve na tržaški pokrajini

Z mednarodno javno dražbo bodo privatizirali ronško letališče

SREDA, 11. JUNIJA 2008

št. 138 (19.228) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

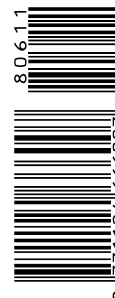
POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Srečanje v znamenju Bushevega poslavljanja

MARTIN BRECELJ

Čez šest mesecev bo Bela hiša dobila novega stanovalca. George W. Bush jo bo namreč zapustil po osmih letih predsednikovanja. To bo pomemben dogodek za ZDA in svet, tako rekoč retroaktivno pa je znamenoval že včerajšnji evropsko-ameriški vrh na Brdu pri Kranju kot sicer marsikaj drugega, kar se ta čas dogaja na svetovnem prizorišču.

Teh pičlih osem let se kar krepko pozna na obeh obalah Severnega Atlantika. ZDA so v tem času doživele 11. september 2001, enega najhujših napadov v svoji zgodovini. Predvsem pa je važno, kako so se na ta napad z Bushem na čelu odzvale. V imenu boja proti mednarodnemu terorizmu so z lažnimi pretvezami vojaško zasedle Irak, in to ob neodobravanju ali celo ob nasprotovanju večine držav na svetu, vključno tesnih zaveznic. S tem so zapravile precejšen del ogromnega moralno-političnega kapitala, ki so ga nabrale najprej v vojni proti svetovnemu fašizmu in potem v zmagovitem soočenju s svetovnim komunizmom. Tej moralni izgubi so se v zadnjih časih pridružile gospodarske težave, tako da je danes že dokaj načeta podoba ZDA kot edine svetovne velesile.

Skoraj diametralno nasproten proces je v tem času doživela Evropska unija. Krepko je razširila svoje članstvo, in to s pridobitvijo mnogih držav nekdanjega vzhodnega bloka. Gospodarsko se je utrdila, kot dokazuje že uspeh skupne evropske valute. Z reformno Lizbonsko pogodbo si zdaj skuša izrisati jasnejši politični obraz. Na svetovnem političnem prizorišču pa je predvsem prevzela zastavo multilateralizma, ki so jo nekoč ponosno nosile ZDA.

Zaradi vsega tega je Bush včeraj v Sloveniji in bo v teh dneh drugod po Evropi resda srečal bolj naklonjene sogovornike, kot jih je takoj po napadu Iraka, a tudi sebi bolj enakovredne. Lahko bi rekli, da se končno vzpostavljajo razmere za resničnejši in zato tudi plodnejši čezatlantski dialog. To sta si obe strani dokaj odkrito povedali tudi včeraj na Brdu pri Kranju. Sicer pa ta zadnja Busheva evropska turneja po sili razmer poteka bolj v znamenju pospravljanja nekega obdobja kot postavljanja temeljev za novo. Za to bo treba počakati na novega šefa Bele hiše, pa naj mu bo ime John McCain ali Barack Obama.

EU-ZDA - Žgoča vprašanja sveta na včerajšnjem vrhunskem srečanju na Brdu pri Kranju

Podnebne spremembe in Iran na vrhu v Sloveniji

To je bila tudi prva postaja širše Busheve evropske turneje

BRDO PRI KRANJU - Najbolj žgoča vprašanja na svetovnem prizorišču so bila v središču včerajšnjega vrha Evropska unija-Združene države Amerike na Brdu pri Kranju, še posebej pa je bil na njem govor o potrebi po skupnem boju proti podnebnim spremembam in o skupni mednarodni ak-

ciji za zaustavitev iranskega vojaškega jedrskega programa.

Na vrhu sta evropsko delegacijo vodila slovenski premier in predsedujoči EU Janez Janša ter predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ZDA pa je zastopal predsednik George Bush (foto Bobo). Za Busha je bila

to prva postaja širše evropske turneje, ki ga je že včeraj popeljala v Nemčijo, drevi pa ga pričakujejo v Rimu. Tu se bo jutri srečal z italijanskimi voditelji, v petek pa bo obiskal papeža. Ameriški predsednik bo potem potoval še v Francijo in Veliko Britanijo.

Na 13. strani

PIRAN - Predstavitev zbornika projekta Sapeva

Poudarek predvsem simboličnemu pomenu sodelovanja obeh manjšin

PIRAN - Ob drugi predstavitvi zbornika projekta SAPEVA so se v ponedeljek zvečer v prostorih Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini zbrali voditelji štirih manjšinskih krovnih organizacij iz prostora ob slovensko-italijanski meji (Foto FPA). Bolj kot o sami vsebini knjige so govorili o simboličnem pomenu sodelovanja dveh manjšin. Projekt z naslovom "Študija, analiza in promocija kulturnega, zgodovinskega in jezikovnega bogastva slovenske in italijanske narodnostne skupnosti v obmejnem območju" se je zaključil decembra s posvetom "Manjšini po Schengnu", kjer je sedem delovnih skupin predstavilo svoja poročila. Ta so zdaj natisnjena v zborniku.

Na 3. strani

Tondo in predsednika SSO in SKGZ pri Ruplu

Na 3. strani

Napolitano za dialog o telefonskem prisluškovanju

Na 5. strani

Na Tržaškem objavili končne izide na nižjih srednjih šolah

Na 6. strani

V Gorici predstavili knjigo o italijanskih taboriščih

Na 15. strani

Ropar tržaškega kina pri sosedih v Ronkah skrival arzenal

Na 14. strani

PIRAN - Predstavitev zbornika projekta Sapeva

Največ govora o pomenu sodelovanja obeh manjšin

O tem so govorili najvišji predstavniki štirih krovnih organizacij Pavšič, Štoka, Tremul in Forlani

PIRAN - Ob drugi predstavitvi zbornika projekta SAPEVA so se v ponedeljek zvečer v prostorih Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini zbrali voditelji štirih manjšinskih krovnih organizacij iz prostora ob slovensko-italijanski meji. Bolj kot o sami vsebini knjige so govorili o simboličnem pomenu sodelovanja dveh manjšin.

Projekt s polnim naslovom "Študija, analiza in promocija kulturnega, zgodovinskega in jezikovnega bogastva slovenske in italijanske narodnostne skupnosti v obmejnem območju" se je zaključil decembra s posvetom "Manjšini po Schengnu", kjer je sedem delovnih skupin predstavilo svoja poročila. Ta so zdaj natisnjena v zborniku, ki so ga prvič predstavili 19. maja v Trstu, zdaj pa še pri partnerjih iz Slovenije.

Nosilka projekta je bila Slovenska kulturno-gospodarska zveza. Njen predsednik Rudi Pavšič je povedal: "V zborniku skušamo izpostaviti skupne problematike in nakazati rešitve, to pa vedno v sozvočju obeh manjšin. Mislim, da je to neke vrste priročnik, kako lahko dve manjšini uspešno sodelujeta. V njem je - čeprav ne neposredno - zapisana zelo pomembna misel, in sicer, da morata obe manjšini stalno in redno sodelovati." Pavšič je spomnil tudi na to, da so še pred nekaj leti „nekateri višje instance“ poskušale vnesti razdor med manjšini. "Naši skupnosti morata svoje dvome reševati sami in ne smeta pustiti, da bi te dvome interpretiral nekdo od zunaj. To je preizkušen instrumentarij, s katerim lahko nekdo v obmejnem večjezičnem prostoru ohranja napetost. Mene moti, ko nekdo govori v mojem imenu. Sam želim povedati, kaj mislim in kakšne so moje vizije glede manjšin. Zato sem od nekdaj velik nasprotnik recipročnosti v negativnem smislu. Vedno se lahko zgodi kaj, zaradi česar bosta naši manjšini razlog za novo čepetost. Biti moramo zelo pazljivi, da se to ne zgodi, in da branimo ta status, ki smo ga dosegli po lastni zaslugi."

Predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul je zatrdil, da projekta niso izpeljali toliko zaradi pridobitve evropskih sredstev, ampak ker sta manjšini resnično zainteresirani za sodelovanje ob meji. Poudaril je, da so manjšinske organizacije že uspešno izpeljale približno 30 evropskih projektov. SAPEVA je eden od teh, njegovo glavno sporočilo pa je, da je veliko prostora za sodelovanje, pa tudi za solidarnost. "To solidarnost ob napadih na pripadnike manjšin je treba poudariti, kot je treba poudariti tudi nasprotovanje recipročnosti," je še dejal Tremul.

Tudi predsednik Obalne samoupravnne skupnosti italijanske narodnosti Flavio Forlani ocenjuje, da je recipročnost še pre-

Drago Štoka, Maurizio Tremul, Rudi Pavšič in Flavio Forlani (od leve) na predstavitvi zbornika projekta Sapeva

FPA

več prisotna v mislih nekaterih. Zato so poskušali po njegovih besedah s projektom SAPEVA vzpodbuditi pozornost bolj pri večinskih narodih, kot pri manjšinah, ki že sodelujeta. „Slovenska vlada ni zmeraj pozorna na potrebe italijanske manjšine. Obstajajo celo poskusi nespoštovanja sprejetih zakonov. Ne vprašajo nas za mnenje, ko bi nas po zakonu morali. Razmišljajo o zmanjšanju števila učnih ur italijansčine kot jezika okolja v slovenskih šolah. Tudi dvojezičnost ne spoštujejo v celoti. Še vedno obstajajo situacije, zaradi katerih se bodo morale manjšine boriti," pravi Forlani, ki je navedel tudi en konkreten predlog projekta SAPEVA, in sicer ustanovitev tiskovne agencije, ki bi posredovala informacije o življenju manjšin osrednjim medijem.

Predsednik SSO Drago Štoka je zaključek projekta označil za znak sprememb. Pojasnil je, da se je njegova organizacija šele lani jeseni prvič uradno srečala z Italijansko unijo, zdaj pa je zaključila skupni projekt in pripravila že nove. „Zelo se zahvaljujem Pavšiču, da so nam omogočili sodelovanje pri tem evroprojektu. Vso odgovornost, vso težo dela, je imela SKGZ in treba ji je priznati, da je to zelo dobro izpeljala. Za nas je to začetek novega razmišljanja. Smo v letu 2008 in moramo gledat naprej, ne smemo se ozirati nazaj, ker to ne pelje nikamor. Ne na recipročnost, ne na podobne stvari. Moramo le gledati, da se bomo v Evropi čim bolj počutili," je zaključil Štoka.

Bojan Kralj

VINJETE - Poseg poslancev Rosata in Marana Zakaj se Slovenija ne zgleduje po Avstriji?

RIM - Bližnja uvedba vinjet na avtocestah v Sloveniji bo odmevala tudi v italijanskem parlamentu, in sicer po zaslugi poslancev Demokratske stranke Ettoreja Rosata in Alessandra Marana. O tem vprašanju sta parlamentarca iz naše dežele vložila vprašanje zunanjemu ministru Francu Frattiniju.

Kot piše v sporočilu za javnost poslanec Rosato, bo uvedba vinjet na slovenskih avtocestah precej prizadel ljudi, ki živijo na našem območju. Posebno avtomobiliste iz Furlanije-Juljske krajine, ki se redno vozijo po čezmejnih avtocestnih odsekih. Da ne govorimo o negativnih poledicah za tuje turiste, ki se vozijo po Sloveniji na poletne dopuste v Hrvaško. Rosato navaja tudi škodo, ki naj bi jo utrpela manjša avtoprevozna podjetja iz FJK, ki se morajo soočiti že z visoko ceno dizelskega goriva in s konkurenco slovenskih avtoprevoznikov.

Predstavnika Demokratske stranke iz Trsta in Gorice prosita zu-

nanjega ministra Frattinija, naj predlaga Sloveniji, da uvede časovno omejene t.i. turistične vinjete. Rosato pri tem navaja, da bi se lahko Ljubljana mirno zgledovala po Avstriji, ki je v začetku tudi razmišljala o izključno letnih in polletnih vinjetah, po posegu Evropske unije pa je potem na splošno zadovoljstvo uvedla časovno omejene avtocestne nalepke. Glede vprašanja avtoprevoznikov bi moralo italijansko zunanje ministrstvo aktivirati pristojne konzularne in diplomatske službe, da opozorijo Slovenijo na obstoj tega problema.

Istčasno bi morala Farnesina o tem vprašanju po mnenju poslancev Demokratske stranke obvestiti vsa italijansko-slovenske organe in komisije, ki se ukvarjajo z bilateralnimi zadevami. Vsi ti koraki bi morali biti storjeni v prihodnjih dneh, saj vinjete na slovenskih avtocestah in avtocestnih odsekih, kot znano, stopijo v veljavo prvega julija, postopek uvedbe pa je že stekel.

LJUBLJANA

Tondo pri Ruplu

DIMITRIJ RUPEL

RENZO TONDO

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel se bo danes popoldne v Ljubljani srečal s predsednikom Furlanije-Juljske krajine Renzom Tondom. Gosta iz FJK bosta spremljala predsednik komisije deželne sveta, ki je pristojna tudi za zunanje odnose, Alessandro Colautti, ter italijanski ambasador v Sloveniji Daniele Verga. Z njim se bo Tondo sestel pred srečanjem z vodjo slovenske diplomacije. Rupel bo dopoldne na ministrstvu sprejel predsednika manjšinskih krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudija Pavšiča in Draga Štoka.

Tiskovni urad deželne vlade FJK javlja, da bodo na srečanju med Ruplom in Tondom v središču pozornosti bilateralni odnosi med našo deželo in Slovenijo. Pri tem se izrecno omenja sodelovanje na področju energetike, prevozov in infrastrukture ter možnosti, ki se pojavljajo pri teritorialnem in evroregijskem povezovanju. Na sestanku bo tekla beseda tudi o položaju Slovenije v Italiji in Italijanov v Sloveniji.

Današnji obisk v Ljubljani bo prvi Tondov obisk v Sloveniji, odkar je bil izvoljen za novega predsednika deželne vlade FJK.

SLOVENIJA - Na avtocestah, avtocestnih odsekih in hitrih cestah

Od prvega julija obvezne vinjete

Z uvedbo novega cestninjenja bo letos v veljavi le polletna nalepka, ki stane 35 evrov - Kazni od 300 do 800 evrov

LJUB LJANA - S prvim julijem bodo za vožnjo po slovenskih cestah, avtocestnih odsekih in hitrih cestah obvezne vinjete. Z uvedbo novega cestninjenja bodo letos veljavne le polletne vinjete (1.7.-31.12.), ki stanejo 35 evrov. Od začetka letošnjega decembra bo možno kupiti tudi celoletno vinjeto 2009, ki bo za avtomobile stala 55 evrov. Letna vinjeta za motorna kolesa bo stala 27,5 evrov, polletna pa 17,5 evrov. Vinjete so obvezne za vozila z največjo dovoljeno maso 3.500 kg, kar pomeni, da bodo tovornjaki še naprej plačevali normalno cestnino.

Vinjeta velja ne glede na prevoženo razdaljo. V prodaji bodo na bencinskih servisih v Sloveniji in v sosednjih državah ter na izpostah nacionalnih avtomobilskih klubov. Seznam prodajalcev vinjet bo objavljen na spletni strani slovenskega avtocestnega podjetja DARS na naslovu www.dars.si.

Uporaba avtocest in hitrih cest brez veljavne in ustrezno nameščene vinjete na vozilu bo sankcionirana z glo-

bo od 300 do 800 evrov. Zaradi tega DURS prosi voznike, da natančno preberejo navodila za lepljenje, ki se nahajajo na hrbtni strani vinjete.

Desno objavljamo zemljevid avtocest in avtocestnih odsekov, ki ga na cestninskih postajah v Sloveniji v teh dneh delijo avtomobilistom. Vinjeta bo obvezna, kot je razvidno iz zemljevida, na vseh sedanjih avtocestah, ki se začnejo v Sežani (avtocesta do Ljubljane), Vrtojbi (celotna trasa do Ljubljane) in na Škofijah (avtocesta do Ljubljane). V našem prostoru bo vinjeta obvezna tudi na koprski obvoznici (trenutno ni treba plačati cestnine) od Škofj do Kopr (točneje do Žusterne). Vinjeta bo obvezna tudi na vseh avtocestnih ljubljanskih obvoznicah, kjer se danes ne plačuje cestnine.

Vinjete, ki naj bi veljale do t.i. satelitskega pobiranja cestnin, so zlasti v tujini sprožile negotovanje. Posebno med avtomobilskimi klubi, ki pozivajo Slovenijo, da po zgledu Avstrije uvede tedenske in 14-dnevne vinjete.

LIPICA - Dvodnevna konferenca o problemih konjereje

Evropske državne kobilarne potrebujejo posebno zaščito

Danes bodo ustanovili združenje kobilarn, ki se bo potegovalo za interese pri evropskih ustanovah

LIPICA - V Kobilarni Lipica se danes nadaljuje dvodnevno zasedanje članic stalne konference evropskih državnih kobilarn. Srečanja se udeležujejo predstavniki 18 kobilarn iz Francije, Nemčije, Švice, Avstrije, Hrvaške, Poljske, Romunije, Madžarske, Slovaške, Češke, Bolgarije in Slovenije, največ pozornosti pa namenjajo izmenjavi izkušenj pri upravljanju, težavam pri financiranju in vprašanju zaščite državnih kobilarn pred tržnimi interesi. Cilj dvodnevnega zasedanja v Lipici je tudi ustanovitev združenja evropskih državnih kobilarn, ki se bo za njihove interese potegoval pri evropskih ustanovah.

Državne kobilarne niso namenjene zgolj proizvodnji konj, smo slišali v Lipici, njihova naloga je, da redijo in ohranjajo avtohtone pasme živali, pomembne za identiteto prostora, ljudi in države. »Reje ne predstavljata zgolj žrebec in kobila, reja pomeni skrb za plemenski material in njegovo bogatenje,« je povedala Gabrielle Boisselle iz Nemčije, »te pa so sposobni samo v državnih kobilarnah, kjer je ustrezno število živali in dovolj prostora za njihovo nemoteno gibanje. Zato so nacionalne kobilarne pomembne za ohranitev reje v celotni državi.«

Evropske državne kobilarne pa se soočajo s težavami pri upravljanju in financiranju, saj oblasti ponekod nočejo prepoznati vloge teh ustanov pri ohranjanju dediščine. »V vseh evropskih državah velja enaka zakonodaja s področja zaščite živali in kulturne dediščine,« je poudaril Bernard Mourel iz Francije, »zato se vsi soočamo z istimi problemi. Tam, kjer pri obstoju pomaga javni denar, težav ni.« Da bodo lažje opozorili na težave in ne nazadnje tudi uveljavili svoje interese, bodo stalno konferenco, ki se srečuje od leta 2003, preoblikovali v združenje. »Gre za to, da si v Bruslju pridobimo prijatelje, ki bodo zagovarjali naš interes po zaščiti kulturne dediščine, ki jo predstavljajo državne kobilarne. Formalna skupina pa ima večjo težo tako pri nastopih kot tudi pri oblikovanju zakonodaje.« Tako naj bi preprečili tržne apetite, ki ponekod že ogrožajo obstoj državnih kobilarn.

Irena Cunja

Za zaščito državnih kobilarn naj bi skrbelo tudi posebno evropsko združenje

KOROŠKA - Položaj slovenske manjšine

Parlamentarci Sveta Evrope tudi o vprašanju dvojezičnih tabel

CELOVEC - V ponedeljek in včeraj se je v Avstriji mudila delegacija predstavnikov parlamentarne skupščine Sveta Evrope (SE) pod vodstvom Latvijca Borisa Cilevicsa. V pogovorih s predstavniki manjšin kot tudi uradne deželne in zvezne politike je preverila položaj narodnostnih manjšin v Avstriji in bo o tem pripravila poročilo, ki bo hkrati osnova za priporočila za boljše in učinkovitejšo zaščito manjšin v Evropi.

Predstavniki Sveta Evrope, med njimi je bila tudi zvezna svetnica Ana Blatnik s Koroške, ki je tudi nadomestna članica odbora za človekove pravice v SE, so včeraj obiskali tudi Koroško, da bi preverjali položaj koroških Slovencev. Tema pogovora s predstavniki organizacij koroških Slovencev, ki so zastopane tudi v narodnostnem sosvetu pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju, je bilo tudi vprašanje dvojezičnih krajevnih napisov oziroma neuresničitve razsodb

Parlamentarce SE so se zanimali tudi za dvojezične krajevnne napise

avstrijskega ustavnega sodišča. V prvi vrsti pa je pri pogovoru šlo za vprašanje načelne manjšinske politike v Avstriji in na Koroškem, je po obisku poudaril predsednik narodnostnega sosveta za Slovence Marjan Sturm. Kot je dejal vodja delegacije Ci-

levisca, bodo predstavniki parlamentarne skupščine SE na osnovi primerjav najboljših in najslabših primerov izvajanja manjšinskih pravic pripravili nova priporočila za manjšinsko zaščito v Evropi.

Ivan Lukan

PORTOROŽ - Konferenca o trajnostnem razvoju turizma

Turizem je izredno pomemben gospodarski sektor v evropskem BDP

PORTOROŽ - Turizem je veliko evropsko bogastvo, vendar pa Evropa tvega, da ga bo izgubila, če ga ne bo vodila na inteligenten oz. trajnosten način, je v okviru konference o agendi za trajnostni in konkurenčni evropski turizem ter centraliziranih finančnih instrumentih EU za podporo turizmu pojasnil Franco Ianniello vodja enote za turizem na generalnem direktoratu za podjetništvo in industrijo pri Evropski komisiji.

Delež turizma v ožjem pomenu v bruto domačem proizvodu (BDP) EU znaša okrog štiri odstotke, pri čemer se z vidika posameznih držav giblje od dveh odstotkov v številnih novih državah članicah do 12 odstotkov na Malti. Posredni delež turizma v BDP je veliko večji, saj k evropskemu BDP prispeva več kot 10 odstotkov ter zagotavlja okoli 12 odstotkov vseh delovnih mest, je razvidno iz agende za trajnostni in konkurenčni evropski turizem, ki jo je sprejela komisija.

Zato je potrebno na evropski ravni razmisliti, kako zagotoviti njegov nadaljnji razvoj. Vendar pa je pri tem potreb-

no, v luči podnebnih sprememb in njihovih posledic, poleg konkurenčnosti zagotoviti tudi njegovo trajnostno usmerjenost, so se strinjali govorniki na novinarski konferenci.

Po eni strani namreč tudi turizem prispeva k večji onesnaženosti okolja, saj s svojim razvojem povečuje obseg prometa, po drugi strani pa bo lahko prav sam med prvimi žrtvami podnebnih sprememb, je povedal poslanec v Evropskem parlamentu in generalni sekretar medposlanske delovne skupine za turizem Sepp Kusstatscher. Zato je poudaril pomen npr. iskanja in zagotavljanja bolj zelenih oziroma trajnostnih oblik prevoza do turističnih destinacij.

Da se mora turizem soočiti z današnjimi izzivi in tako pri svojem razvoju poleg konkurenčnosti upoštevati tudi varovanje okolja, se je strinjal tudi direktor za turizem na francoskem ministrstvu za ekonomijo, industrijo in zaposlovanje Michel Champion. Francija bo, kot je znano, predsedovala EU za Slovenijo. Pri tem je sam izpostavil še en izziv, pred katerim

stoji turizem - kako zagotoviti trajnostna delovna mesta v tem sektorju, torej da bo manj slabo plačanih in nestalnih delavcev. Trajnostni razvoj namreč dejstva tri vidike - ekonomski, okoljski in socialni.

EU sicer nima posebnega programa za financiranje turizma, vendar pa ima ta sektor veliko možnosti za pridobitev finančnih sredstev v okviru drugih evropskih finančnih instrumentov, s katerimi upravlja Evropska komisija - na področju raziskav (7. okvirni raziskovalni program), podjetništva in inteligentne energije, okolja (LIFE+) ter vseživljenjskega učenja in kulture, je pojasnil generalni direktor direktorata za turizem na ministrstvu za gospodarstvo Marjan Hribar.

Hribar je ob vsem tem izrazil zadovoljstvo nad tem, da se je Evropska komisija odločila, da v sodelovanju s slovenskim predsedstvom v Sloveniji izvede prvo od dveh načrtovanih konferenc, namenjenih podrobni predstavitvi različnih finančnih instrumentov EU, ki so uporabljeni za področje turizma. (STA)

Gazprom: Južni tok bo šel čez Slovenijo

MOSKVA - Ruski energetski velikan Gazprom se je končno odločil za traso plinovoda Južni tok (South Stream), je včeraj povedal predsednik Gazpromove uprave Aleksej Miller. En krak plinovoda bo iz Rusije pod Črnim morjem prispel do Bolgarije, nato pa preko Grčije v Italijo, drugi pa iz Bolgarije preko Srbije, Madžarske, Slovenije in Avstrije v Italijo. Za sodelovanje Avstrije in Slovenije pri plinovodu dogovorili na mednarodnem gospodarskem forumu v Sankt Peterburgu, ki je potekal v soboto in nedeljo.

Plinovod Južni tok, preko katerega naj bi letno šlo 30 milijard kubnih metrov plina, je skupen projekt Gazproma in italijanskega Enija. Postavitev plinovoda, ki naj bi začel delovati v letu 2013, naj bi bila vredna med sedem in 10 milijard evrov, po nekaterih ocenah pa tudi dvakrat toliko.

V jutrišnji oddaji Izostritev gost slovenski predsednik Danilo Türk

KOPER - V jutrišnji oddaji Izostritev na TV Koper-Capodistria bo gost predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk. Z njim se bodo pogovarjali o odnosih s Hrvaško in Italijo, o predsedovanju Evropski uniji, o političnih in socialnih delitvah v Sloveniji, o prihodnjih pokrajinah, o dogajanju v nekaterih medijskih hišah, o odnosu do Pahorjevega SD-ja v luči prihodnjih parlamentarnih volitev, o predsednikovi veliki priljubljenosti in o prioritetah Slovenije po zaključku predsedovanja Uniji. Intervju z dr. Danilom Turkom se bo začel ob 18. uri. Ponovitev oddaje bo na sporedu na istem programu ob 22.40.

Uroki Polne lune Marjana Tomšiča jutri v Sežani

SEŽANA - V času daljših dni in krajših noči, ko se približujemo enakonočju, sežanska Kosovelova knjižnica prireja srečanje s pisateljem Marjanom Tomšičem. Jutri ob 19. uri bodo predstavili njegovo najnovejšo delo Uroki polne lune. Profesorica slovenskega jezika Marjanca Ajša Vižintin bo v pogovoru s književnikom predstavila delo, ki je pred kratkim izšlo v knjižni zbirki Beletrina pri ljubljanski študentski založbi. Besečila bo bral igralec in književnik Aleksej Pregarc, v kulturnem programu pa bo na flavto zaigrala Alenka Zupan. (O.K.)

LJUBLJANA - V zaporu trije Kosovci

Preko Slovenije tihotapili tujce v Italijo

LJUBLJANA - Ljubljanska policijska uprava je na okrožno državno tožilstvo podala kazensko ovadbo zoper tri državljane Kosova zaradi organiziranega spravljavanja tujcev čez državno mejo v Slovenijo in naprej v Italijo. PU Ljubljana je osumljence, gre za 33-letnika, ki je v Sloveniji prebival ilegalno, 54-letnika s prebivališčem na območju Ljubljane in 22-letnika brez urednega prebivališča v Sloveniji, spremljala že od lanskega decembra. Trojica naj bi bila del večje mednarodno organizirane kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s tihotapstvom ilegalnih prebežnikov s Kosova v države zahodne Evrope, v sodelovanju s hrvaškimi in italijanskimi varnostnimi organi, pa so člane tolpe aretirali že januarja. PU Ljubljana pa je nadaljevala z zbiranjem obvestil in dokazov zoper preostalo kriminalno združbo.

V kriminalistični preiskavi so dokaze zbirali tudi s pomočjo uporabe prikritih policijskih ukrepov, katerih iz-

vajanje je bilo zelo oteženo, saj so osumljenci stalno menjavali številke mobilnih telefonov in bili pri organizaciji ilegalnih prehodov zelo previdni. V mednarodni kriminalni združbi je bila trojica osumlencev zadolžena za organizacijo prevoza ilegalnih prebežnikov z območja Zagreba preko Slovenije v Italijo.

Za tak prevoz je kriminalna združba od ilegalnih prebežnikov dobila okoli 700 evrov na osebo, vsega skupaj pa so kriminalisti zbrali dokaze in podali kazensko ovadbo za pet kaznivih dejanj, pri katerih so osumljenci organizirali in spravili čez mejo 20 tujcev, ilegalnih prebežnikov s Kosova.

33 in 54-letnika so privedli k preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča, ki je po opravljenem zaslišanju zoper njih odredil pripor. Postopek kriminalistov in policistov je usmerjala državna tožilka iz ljubljanskega okrožnega tožilstva. (STA)

ŠOLSTVO - Nižje srednje šole včeraj izobesile končne šolske uspehe

Letošnji izidi so znani Tretješolce čaka še matura

Zaključni izpit se bo začel jutri s prvo pisno nalogo iz slovenskega jezika

Včeraj so na nižjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem izobesili zaključne učne uspehe ob koncu šolskega leta, jutri pa bodo tretješolci opravili svojo prvo pisno preizkušnjo v okviru zaključnega državnega izpita (male mature) s pisanjem naloge iz slovenščine. V nadaljevanju objavljamo končne uspehe na posameznih šolah.

NSŠ Ivana Cankarja - Sv. Jakob

1. razred - izdelali so: Jessica Argenti, Margherita Cenzone, Ilijana Gruden, Gaja Guerrini, Kim Kralj, Milan Mijalčić, Jaro Milič, Jovana Miloradović, Evelyn Oddo, Daniele Quassi, Manuel Sechi, Lidiya Veber, Pamela Venuti, Niko Visintin, Marta Zaccaria, Chantal Zeriali in Jasmine Shantara Zivich.

2. razred - izdelali so: Federico Ban, Fabio Benci, Valentina D'Aloia, Tvetco Dutcovici, Andela Jablanović, Samuel Mesar, Alex Solinas in Matjaž Zobec. Ena dijakinja ni izdelala.

3. razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih 12 dijakov. En dijak ni bil pripuščen.

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Sv. Ivan

1. razred - izdelali so: Valentina Bisacchi, Miriam Victoria Codan, Ivana Cossutta, Martina Furlan, Florian Goiza, Yuliya Karpova, Ilija Kocijančič, Alonso Yosvani Leon in Katerina Sosic.

2. razred - izdelali so: Barbara Ban, Karen Bevilacqua, Federico Bole, Sebastiano Castriotta, Igor De Luisa, Martina Debernardi, Marta Jerjan, Martina Pincer, Martin Sternad, Tamara Suman, Sanja Valente in Gaia Voinich.

3.A razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 13 dijakov.

3.B razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 14 dijakov.

NSŠ Sv. Cirila in Metoda - Katinara

1. razred - izdelali so: Eric Buzzan, Alessio Caselli, Luka Cubej, Nada De Walderstein, Jasmina Gruden, Elisa Iacobucci, Klara Kravos, Patrik Racman, Tezeza Stavar, Nicoletta Vatovec in Maša Vodopivec.

2. razred - izdelali so: Matija Arduini, Giulia Bagedda, Gaya Beltrame, Luca Benes, Martina Dobbetti, Emil Mikac in Marko Sgubin.

3. razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih 13 dijakov. Ena dijakinja ni bila pripuščena.

NSŠ Srečka Kosovela - Opčine

1.A razred - izdelali so: Maja Bole, Francesca Carli, Igor Carli, Irina Goruppi, Petra Grgic, Vedran Guštin, Sofia Kafol, Greta Kralj, Sara Malalan, Lorenzo Mazzoleni, Martina Osvaldini, Francesca Renar, Sofia Russo in Petra Švara. Dva dijaka nista izdelala.

1.B razred - izdelali so: Aljoša Berdon, Teresa Cernecca, Astrid Gregoret, Astrid Inamo, Matej Jazbec, Karin Kralj, Ilja Krecic, Giulio Leo, Saša Lupinc, Demetra Malalan, Pietro Markežič, Nika Prassel, Ivana Sarazin, Sebastiano Semen in Carol Terzoni. En dijak ni izdelal.

2.A razred - izdelali so: Danjel Antoni, Karin Čok, Tea Crismancich, Danjel Gustin, Karin Hrovatin, Samuel Kralj, Nina Malalan, Federico Morassutti Vitale, Sebastian Pelikan, Katerina Stranciak, Henrik Sturman in Borut Švara.

2.B razred - izdelali so: Jana Blasina, Neli Hajdinjak, Maria Margherita Markežič, Giacomo Morassutti Vitale, Andrej Pelikan, Stefano Perco, Andrea Riosa, Eva Scabar, Giorgia Slokar, Peter Sosič, Sanja Sossi, Eva Speranza, Tamara Travani, Jordan Trento, Sara Žerjal in Martina Zubalic.

3.A razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 11 dijakov.

3.B razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 17 dijakov.

NSŠ Srečka Kosovela - Prosek

1.A razred - izdelali so: Breda Ban,

Tudi na Nižji srednji šoli Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu so včeraj objavili končne uspehe dijakov

KROMA

Katerina Brana, Martina Budin, Isabel Cassanelli, Ksenja Daneu, Denis Doljak, Filip Ferluga, Kerol Kravos, Niko Mavraidis, Jana Milic, Tomaž Milic, Johana Milic, Nicholas Miniussi, Valentina Paoletti, Tibor Racman, Simon Regent, Thomas Renar, Giada Sardo, Alexander Sardoč in Sandi Versa. En dijak ni izdelal.

2.A razred - izdelali so: Samantha Agosta, Alesandra Branković, Martina Bresciani, Aleksander Cernoli, Nausikaa Concina, Tjaša Dell'Anno, Greta Gareri, Dean Ghira, Daniel Gruden, Mirko Jurcic, Rudi Kante, Albert Kerpan, Nika Klobas, Martin Milič, Matija Milkovic, Erik Rebula, Andrea Sedmach in Gregor Skupek. En dijak ni izdelal.

3.A razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih 18 dijakov. En dijak ni bil pripuščen.

NSŠ Iga Grudna - Nabrežina

1. razred - izdelali so: Jan Bogatec, Caterina Cossutta, Daša Daneluzzo, Francesca Ferfaglia, Rudi Fermo, Ester Gomisel, Jasmina Kante, Kevin Kocjančič, Henrik Leghissa, Martina Milic, Veronica Moro, Francesco Peric, Marija Pertot, Serena Picco, Giulia Rauber, Martin Ridolfi, Caterina Simeoni, Jan Starec, Belinda Trobec in Luisa Vescovi.

2.A razred - izdelali so: Christian Ciacchi, Marinka Devetak, Eleonora Doz, Tina Ivancich, Erika Legiša, Mara Micheli, Patrick Milic, Jurij Puric, Cristian Radivo, Stefano Simeoni, Ivana Skerk, Nataša Skerk, Janika Škerl, Urška Vidoni in Ajlin Visentin.

2.B razred - izdelali so: Tereza Budin, Isabel Castlunger, Natan Cettolo, Cristina Leghissa, Emiliano Leghissa, Milena Legiša, Nina Pahor, Marko Pernarcic,

Corina Maria Preda, Erika Sardoc, Nada Tavcar, Jakopo Tomasini, Alberto Varisco in Demetra Volari. En dijak ni izdelal.

3.A razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 18 dijakov.

NSŠ Simona Gregorčiča - Dolina

1.A razred - izdelali so: Giorgia Barut, Matej Coretti, Mattia Coretti, Beatrice Curri, Erik Gregori, Thomas Grill, Ilaria Jez, Irene Kalin, Tina Klun, Lara Kraljič, Jan Loredan, William Matarrese, Nicole Novello, Katja Stefančič in Sophie Vinci.

2.A razred - izdelali so: Martin Bachi, Diego Berdon, Neja Martini, Patrik Mattiassich, Erik Mozan, Mara Mura, Martina Parovel, Sara Preprost, Patrick Sancin, Nika Smotlak, Sara Toldo, Gregor Vizintin, Matej Zonta in Erika Žuljan.

3.A razred: k zaključnemu izpitu je bilo pripuščenih vseh 9 dijakov.

ŠEMPOLAJ - Zaključna prireditve OŠ Stanka Grudna ob koncu šolskega leta

Gledališče in nove knjige

Otroci so prikazali rezultate gledališke delavnice pod vodstvom Romea Grebenška - Podelitev slovenskih knjig, kupljenih s prispevkom ZKB

Šolsko leto 2007/08 se je zaključilo tudi za Osnovno šolo Stanka Grudna v Šempolaju, ki je tudi sama, kot podobno številne druge šole na Tržaškem, ob koncu pouka organizirala zaključno prireditev, ki je potekala prejšnji četrtek v šempolajski Štalci. Glavna atrakcija sporeda prireditve je bila predstava, ki je nastala v okviru projekta gledališke delavnice, ki je v teku šolskega leta potekal pod vodstvom igralca Slovenskega stalnega gledališča Romea Grebenška, tako da so otroci številnim staršem in sorodnikom, zbranim na četrtkovi prireditvi v Štalci, poklonili pristrčno odrsko dogajanje. S koncem predstave pa ni bilo tudi konec ostalega dogajanja v Štalci. Zadržna kraška banka je namreč pred časom Združenju staršev šempolajske osnovne šole in vrtca prispevala vsoto denarja, s katerim so starši kupili slovenske knjige za šolsko knjižnico, v četrtek pa je stekla tudi javna podelitev. Knjige so bile tako protagonistke zaključnega dela četrtkove prireditve, zdaj pa bogatijo knjižnico OŠ S. Grudna.

Šempolajski otroci imajo na voljo nove slovenske knjige

KROMA

Srečanje z morskim biologom Affrontejem

»V okviru mednarodnega tedna treh zalivov 2008« prirejata miljsko jadrarno društvo in kulturno združenje Altamarea srečanje s priznanim morskim biologom Marcom Affrontejem. Jutri bo ob 19.30 v miljskem »naselju treh zalivov« biolog Affronte z besedo in fotografijo publiko povabil v očarljive morske globine in ji predstavil njene prebivalce.

Gillo Dorfles in njegovo delo

Eden najuglednejših italijanskih teoretikov sodobnih likovnih tokov, profesor estetike, esejist in slikar, Tržačan Gillo Dorfles bo v petek ob 18. uri gost državne knjižnice na Trgu Papa Giovanni XXIII 6. Tu bosta Marco Menato in Marianna Acerboni predstavila njegovo najnovejšo publikacijo »Horror pleni. La (in)civiltà del rumore«, sledilo bo še predvajanje dokumentarca »Attraverso il tempo attraversato dal tempo ... Un secolo con Gillo Dorfles« v režiji Francesca Leprina.

Poezija in delo

V ljudskem domu Antonio Gramsci (Ul. Ponziana 14) bo v petek, 13. junija, ob 18.30 srečanje na temo poezija in delo danes, na katerem bo svojo pesniško publikacijo »Tra passato e presente« predstavil tudi Claudio Sibelia. Posegli bodo pesnica Marina Moretti, sindikalist Renato Kneipp, sociolog Augusto Debernardi, kantavtor Paolo Privitera in igralka Liliana Saetti.

Jezuitsko podzemlje

Po božičnem uspehu se vračajo zgodovinski sprehodi po jezuitskih podzemljih, ki jih prireja združenje Acquamarina v sodelovanju z župnijo sv. Marije Velike in podporo tržaške občine ter Zadrudne kraške banke. Prvo srečanje bo v petek ob 18. uri v kavarni San Marco, kjer bodo odprli fotografsko razstavo o jezuitskem podzemlju, ki sta jo postavila Annamaria Castellan in Emilio Zangiacomi Pompanin; igralka Michela Vidali bo nastopila z monologom »Una storia triestina«, posegel pa bo tudi tržaški zgodovinar Dante Cannarella.

Možnosti zaposlitve

Pri pokrajinskem okencu za delo v Ul. Scala dei Capuccini 1 bodo v ponedeljek, 16. junija, od 9.15 do 12.45 in od 15. do 16.30 in v torek, 17. junija, od 9.15 do 12.45 zbirali prošnje za delovno mesto smetarja (kategorija B1) za določen čas - do največ treh mesecev.

SINDIKAT - Pogovor z novim pokrajinskim tajnikom sindikata Cgil Adrianom Sincovichem

»Na obzorju vroče pogajalsko obdobje«

Med prvimi koraki boj proti revščini - Cilj razvoj mesta - Srečanja tudi s SKGZ in SSO

Trst je krasno mesto in bogato s kulturo, vendar je tudi v njem vse bolj razširjena revščina, ki pesti poleg priletnih še zlasti mlade družine in mnogo žensk s sinovi. Zato namerava pokrajinski sindikat Cgil predlagati sindikatoma Cisl in Uil skupne pobude na tem področju, ker »ne more vsega reševati Karitas«. Poleg tega bo Cgil še največjo pozornost namenil problematikam, ki zadevajo družbo, mlade in kulturo. Začenja se skratka obdobje, v katerem bo sindikat Cgil zahteval od javne uprave odprtje pogajalskih omizij na več področjih. Glede na dejstvo, da je Cgil daleč največji sindikat na Tržaškem (vanj je vpisanih skoraj 24 tisoč ljudi, se pravi en občan vsakih devet), bodo morale javne institucije in delodajalske organizacije njegova stališča tudi upoštevati.

To je poudaril novi pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich, s katerim smo se včeraj pogovorili o na Tržaškem najbolj žgočih problemih, o morebitnih rešitvah in o prihodnjih pobudah, ki jih bo sprožilo novo tajništvo. Sincovich je nasledil dosedanjega tajnika Franca Belcija, ki je pred kratkim prevzel deželno vodstvo sindikata. Novega tajnika so izvolili prejšnji teden na seji pokrajinskega vod-

stva Cgil, na kateri je Sincovich prejel 71 odstotkov glasov. Rodil se je leta 1958 v Trstu in prve korake v sindikatu Cgil je napravil že leta 1979. Leta 1987 je postal pokrajinski tajnik področnega sindikata Fp-Cgil za javne uslužbence, leta 1992 pa je postal član deželnega tajništva Fp-Cgil. Leta 1999 je začel slediti obrtnikom ter malim in srednjim industrijskim podjetjem. Leta 2003 je postal pokrajinski tajnik sindikata gradbenikov Fillea-Cgil, od leta 2006 pa je bil tudi član pokrajinskega tajništva Cgil.

Sincovich je v daljšem pogovoru za naš dnevnik naglasil, da se bo sindikat lotil v prvi vrsti treh problematik, in sicer socialnega vprašanja (še zlasti v zvezi z vse dražjim življenjem in torej vse bolj razširjeno revščino), potreb in zahtev mladih (»nove generacije so prihodnost, njihovih problemov pa res ni mogoče rešiti s 4 koncerti«) ter kulturnega področja, ki ga je treba v okviru prizadevanj za splošen razvoj mesta ovrednotiti ter spodbujati stike z intelektualci in umetniki (od univerze do kulturnih krožkov). Vse to, zagotavlja Sincovich, je za Trst izrednega pomena.

Toda odprta so seveda še mnoga vprašanja, med katerimi je prvenstveno za-

Sincovich v svojem uradu

KROMA

poslovanje. Po eni strani je bila lani stopnja brezposelnosti najnižja v zadnjih 15 letih, je naglasil Sincovich. Na Tržaškem je bilo okrog 98 tisoč zaposlenih, od katerih približno 74 tisoč odvisnih, in 4 tisoč brezposelnih. Toda od na novo zaposlenih je

66 odstotkov prekrnih oz. s pogodbami za določen čas. Nujni so v tem smislu ukrepi v zvezi s ponudbo in povpraševanjem delovnih mest, posebno pozornost pa je treba nameniti poklicnemu izobraževanju. Na gospodarskem področju bo sindikat podpiral razvoj vseh sektorjev, ki proizvajajo bogastvo. Dobrodošel je turizem, toda tudi trgovina in storitve so pomembni, meni Sincovich. Pomembna je za Cgil tudi industrija. V tem sektorju bo sindikat še posebno podpiral nastanek proizvodnih verig, od kovinarske do živilske in kemične. Pozorno bo kot vselej spremljal tudi dogajanje v škedenjski železarni, v pristanišču in v zvezi z uplinjevalniki.

Sploh se bo sindikat Cgil zavzemal za gospodarsko-družbeni razvoj ozemlja. Če pričakuje na urbanističnem področju soočanje s tržaško občinsko upravo, se bo Sincovich v okviru odnosov in srečanj z institucijami sestal tudi s predstavniki slovenske narodne skupnosti. V luči že tradicionalnih stikov bo sindikat zaprosil za srečanje s krovnicima organizacijama SKGZ in SSO, nenazadnje pa bo splošna in specifična vprašanja poglobil tudi z župani okoliških občin.

Aljoša Gašperlin

GAŠPER JEMEC

Jutri odprtje razstave

Po današnji predstavitvi knjige Okrvavljena roža - spomini partizanskega zdravnika (ob 18. uri) bodo v galeriji Narodni dom jutri odprli tudi razstavo mladega slovenskega umetnika Gašperja Jemca. Kulturni dogodek, ki se bo pričel ob 19.30, prireja Društvo za umetnost Kons in Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu; ob umetniku ga bo izoblikovala tudi glasbena dvojica Andrejka Možina - Gianluca Sturiale.

Gašper Jemec je triintriinsetletni umetnik iz Kranja, ki je dokončal študij slikarstva na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Študijsko se je izpopolnjeval tudi v Združenih državah Amerike in na Dunaju, za sabo pa ima že številne samostojne in skupinske razstave. Njegova dela so bila na ogled v Benetkah, Hamburgu, New Yorku, na Dunaju in številnih drugih mestih. Za svoje umetnine, razpete »med slikarstvom, vizualnimi objekti in multimedijskimi deli« je prejel številna priznanja.

POKRAJINSKA UPRAVA - V okviru triletnega zaposlitvenega načrta

»Ustvarili smo pogoje za stalna delovna mesta«

Pokrajinska odbornica za osebje Mariella Magistri De Francesco (desno) in generalna direktorica ustanove Angela Ancona (levo) sta novinarjem orisali zaposlitveno sliko na tržaški pokrajini

KROMA

Leta 2006 je tržaška pokrajina v okviru triletnega zaposlitvenega načrta v svoje vrste sprejela 50 uslužbencev oziroma sodelavcev s terminsko pogodbo. Kako je danes urejen njihov položaj oziroma koliko jih je danes ostalo na svojem mestu, je novinarjem včeraj pojasnila pokrajinska odbornica za osebje Mariella Magistri De Francesco.

Uvodoma je izpostavila namene sedanje pokrajinske uprave, »ki si je od vsega začetka prizadevala, da bi uredila delovno razmerje teh in njihovočasno zaposlitev spremenila s pogodbo za nedoločen čas seveda.« Pri tem je opozorila, da je bilo treba upoštevati več omejevalnih norm, ukrepati seveda v skladu s finančnimi zakoni, ki proračunsko urejujejo poslovanje lokalnih uprav in ne prezirali precej omejenih fondov pokrajinske uprave za zaposlovanje. De Francescova je tako napovedala, da je Pokrajina Trst bila doslej precej uspešna, saj je ustvarila pogoje za stalna delovna mesta: do konca leta bo tako zaposlila za nedoločen čas 26 uslužbencev (na podlagi javnih natečajev) in število zaposlenih v ustanovi bo naraslo z 231 na 300 enot. Pri tem bo deželo zaprosila za nekoliko bolj elastične norme, tako da bo pokrajinska uprava svobodnejša pri snovanju projektov.

Ravno v preteklih dneh se je uprava srečala s sindikalnimi organizacijami, s katerimi želi priti do čimprejšnjega kompromisa za prihodnji triletni zaposlitveni načrt, s posebno pozornostjo do prekrnih delavcev.(sas)

POKRAJINA - Od jutri do nedelje v prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu

Festival različnosti v duhu spodbujanja dialoga, solidarnosti in prostovoljstva

Festival različnosti je predstavil včeraj pokrajinski odbornik Dennis Visioli

ŠVAB - Dipiazza v Ljubljani

»Lepo, da se je župan poklonil Trubarju«

»Pripisujem velik pomen ponedeljkovemu obisku tržaškega župana Roberta Dipiazz v Ljubljani v okviru slovesnosti ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja, kot je po svoje tudi pomljivo, da je župana spremljal podpisani občinski svetnik slovenske narodnosti, tudi v zastopstvu ostalih dveh kolegov Iztoka Furlanica in Stefana Ukmarja.« piše v sporočilu Igor Švab.

Tako se je tudi Trst s svojim najvišjim institucionalnim predstavnikom poklonil spominu na tega velikega Slovenca, utemeljitelja slovenske tiskane besede, verskega človeka in kulturnika, skratka na človeka širokih in odprtih vizij, ki se je trajno vpisal v zgodovino slovenskega naroda.

»Upati je treba samo, da bodo lahko končno tudi tisti krogi, ki so vedno s sovražnim nelagodjem in za-

Igor Švab

KROMA

trstostjo gledali na slovenski del prebivalstva in na Slovence nasploh, končno le spoznali kakšno pomembno vlogo lahko odigra naše mesto zahvaljujoč na svojo večjezičnost in kulturnost ne samo v svojem najbližjem zaledju, ampak v tem delu srednje Evrope, kot je že preroško napovedoval pred petstotimi leti takratni tržaški škof Bonomo,« piše Švab.

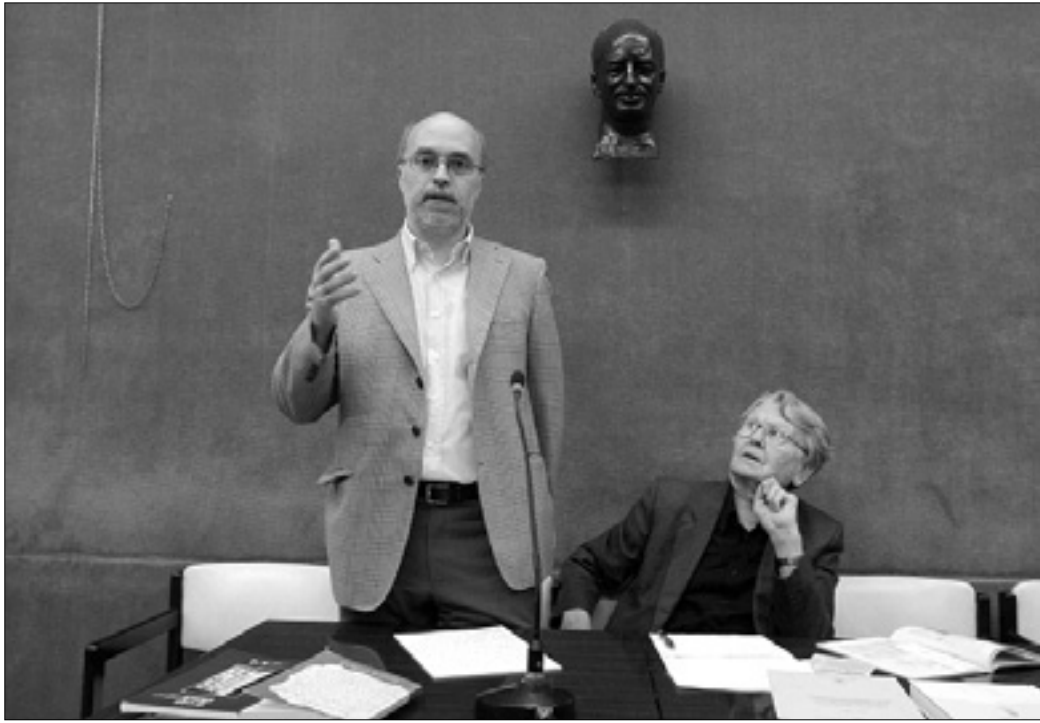
V prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo od jutri do nedelje 6. Festival različnosti, ki ga vsako leto prireja pokrajinska uprava. Pri prireditvi sodelujejo kot vselej Center za kulturo, Humanistični center Moebius in neprofitno združenje I Cammini Aperti. Festival je stičišče vseh »različnih«, ki sobivajo v Trstu, je na včerajšnji predstavitvi povedal pokrajinski odbornik Dennis Visioli. Po petih uspešnih izvedbah bo prireditev letos prvič pri Sv. Ivanu. Na sporedu so srečanja, predstave in ljudske pobude, katerih namen je medsebojno spoznavanje in poglobljanje tematike različnosti oz. bogastva, ki ga različnost predstavlja. Festival, ki od leta 2003 privablja vedno več združenj, skupin in umetnikov, spodbuja od samega nastanka solidarnost in prostovoljstvo. Na njem bo nastopilo več kot 300 umetnikov in je sodelovanje že zagotovilo več kot 40 združenj s Tržaškega. Velika novost je letos pobuda Divercity (različno mesto), v okviru katere bo 6 omizij o različnih tematikah, ki bodo v luči dialoga in izmenjave mnenj in na podlagi katerih bodo tudi ponatisnili publikacijo.

DSI - Ponedeljkov večer tokrat posvečen cerkveni tematiki

O uvajanju ljudskega jezika v bogoslužje

V Peterlinovi dvorani sta predavala Tomaž Simčič in Dušan Jakomin

Predavatelja Tomaž Simčič (levo) in Dušan Jakomin (desno)

KROMA

V Društvu slovenskih izobražencev sta se pretekli ponedeljek za predavateljsko mizo usedla Tomaž Simčič in Dušan Jakomin, ki sta spregovorila o uporabi ljudskega jezika v bogoslužju. Do drugega vatikanskega cerkvenega zbora, ki se je odvil v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, je bila namreč v katoliški Cerkvi pri liturgičnih obredih v uporabi latinščina, nemalo poskusov uvedbe ljudskih jezikov pa je bilo narejenih že ob prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje.

Ponedeljkovo predavanje je prof. Simčič povzel po razpravi, ki jo je pred časom objavil v reviji Tretji dan. Kot je povedal sam predavatelj, je pri pisanju članka uporabil že znane, a marsikje tudi pozabljene vire. Da bolje razumemo zahteve nekaterih cerkvenih mož pred sto in več leti, moramo seveda vedeti, kaj pomenita besedni zvezi slovansko in glagolsko bogoslužje. Stara cerkvena slovščina je danes že mrtev jezik, ki so ga na prehodu iz pozne Antike v zgodnji Srednji vek uporabljali misijonarji, ki so prihajali med Slovane. Vzhodni in zahodni mašni obred nista vezana na jezik, ki ga mašnik uporablja pri darovanju evharistije. Uniati, ki poseljujejo vzhodne predele katoliškega sveta, imajo namreč obred po vzhodnih zakonitostih, priznavajo pa rimskega papeža.

Glagolsko bogoslužje pa je spet nekaj drugega, saj poteka mašni obred po zahodnem bogoslužju, le mašni jezik je slovanski. Glagolica velja za najstarejšo slovansko pisavo, razširila se je predvsem po Dalmaciji, Istri, segla pa je tudi v naše kraje. Slovenski primer je tudi v tem pogledu poseben. Slovenci smo bili namreč dolga stoletja v stiku z nemško kulturo, k nam so kmalu prišle tudi ideje protestantizma, ki je bil med drugim gibanje za uvedbo ljudskih jezikov v bogoslužje. Ideja je dobila novega zagona v prvi polovici devetnajstega stoletja, in sicer v času pomladi narodov, ko se je začela razvijati tudi slavistika. Med možmi tistega časa je bil zagovornik vodilni slavist Jernej Kopitar, ki pa je ostro nasprotoval temu, da bi Slovenci prevzeli slovansko bogoslužje. Kulturno je namreč Slovence umeščal v zahodno poloblo evropske celine. Istočasno je namreč potekala debata med ilirci in tistimi, ki so podpirali slovansko narodno samobitnost. Tu naj omenimo konfrontacijo med Stankom Vrazom, ki je podpiral postopno zlitje Slovencev v južnoslovansko narodno tvorbo, in Francetom Prešernom, ki je zagovarjal samobitnost slovenskega jezika. Že omenjeni Kopitar pa je podpiral t.i. avstroslavizem, in sicer močno slovansko katoliško skupnost v habsburški monarhiji, ki naj se postavi po robu pravoslavni Rusiji.

V času na prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje je bilo vzdušje v Rimu naklonjeno slovanskim zahtevam. Rim naj bi Slovanom v Avstriji priznal bogoslužje v slovanskem jeziku. Do pre-

obrata pa je prišlo ob smrti Leona XIII., ko je cesar na Dunaju dal svoj veto na izvolitev kardinala Rampolle za papeža, saj se je bal, da bi bil ta preveč popustljiv do slovanskih zahtev.

Kako se je problematika razvijala na Slovenskem? V tistem času so se katoličani delili na nespravljive in liberalne. Prvi so se postavljali po robu modernizmu in vsem spremembam, ki jih je prinašala francoska revolucija, drugi so bili za dialog s svetom. Na Slovenskem lahko v posebno strujo uvrščamo t.i. narodne katoličane. Najbolj znan primer v naših krajih je bil ricmanjski cerkveni upor, ki je trajal nekaj let, kljub temu pa ni prišlo do uvedbe slovanskega bogoslužja. Nadaljevanje tega gibanja sega tudi v dvajseto stoletje. Po priključitvi Primorske Italiji je namreč v Rim k papežu šla delegacija slovenskih duhovnikov (med njimi je bil tudi Virgil Šček) in ljubljanskega škofa Jegliča, ki je na papeža naslovila prošnjo, da slovenskim vernikom omogoči uporabo slovanskega jezika pri bogoslužju.

Tudi v času po koncu fašizma in druge svetovne vojne so se slovenski duhovniki obrnili na cerkveno oblast s podobno prošnjo. Med podpisniki, ki so 29. novembra 1945 poslali poseben dopis tedanjemu tržaškemu škofu, je bil tudi semeniščnik, sedanjí župnik v Šklednju Dušan Jakomin. Škof je tedaj prošnjo zavrnil. Cerkev je bila namreč avtoritarna, njena struktura je bila piramidalne oblike. Latinski jezik je bil za cerkev svet, postopno odpiranje pa se je začelo po drugem vatikanskem cerkvenem zboru, ki ga je sprožil tedanji papež Janez XXI-II.

Poudariti gre seveda, da je bilo na območju Istre zelo razširjeno glagolsko bogoslužje. Glagolice pa niso uporabljali samo v cerkvi, veliko je namreč na tem območju tudi posvetnih napisov. Zahodna meja glagolice je bila nekje pri Kontovelu, veliko napisov je v Starih Miljah, še danes pa ta del zgodovine ni dovolj dobro obdelan oz. ni prisoten v splošni zvesti.

Primož Sturman

SKD TABOR - V Prosvetnem domu predavanje prof. Tatjane Rojc

Petstoletnici Trubarjevega rojstva posvetili predavanje ...a tudi torto in prisrčno zdravico

Pri Skd Tabor so ponedeljkov večer posvetili 500-letnici rojstva Primoža Trubarja. Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši je v goste povabila prof. Tatjano Rojc, ki je velikemu številu poslušalcev predstavila lik in genialnost utemeljitelja slovenskega jezika in začetnika slovenske književnosti. Naj taka formulacija zveni še tako retorično, je po vsem, kar je prof. Rojcova povedala v Prosvetnem domu, popolnoma utemeljena in postavlja Trubarja na tisto mesto, ki mu v zgodovini slovenskega slovstva in slovenske književnosti res pripada, čeprav nekateri to še s težavo priznavajo. Openski večer je želel biti poklon, ki se je začel s Trubarjevimi besedami v interpretaciji Gregorja Žnidarčiča in Armanda Škerlavaja. Nato so bili izpostavljeni predvsem tisti mejniki in tiste izbire, ki so zaznamovale Trubarjevo življenjsko pot kot tudi pot slovenskega jezika: od otroštva in študijskih let, prihoda v Trst in srečanja s škofom Bonomom ter posvetitve v duhovnika, do opustitve katoliške vere, preskoka v protestantsko (na Bavarskem), razočaranju ob »neuspehu« Catechismusa in ekonomskih težavah, iz katerih mu je pomagal koprski škof Peter Pavel Vergerij. A tudi izbire, da za svoje spise in prevode izbere dolenjščino s primesmi ljubljanskega dialekta (pa tudi primorščine) ter latinico - ta korak predstavlja tudi začetek izvrstne

O pomembnih mejnikih v Trubarjevem življenju in slovenski literarni zgodovini je spregovorila Tatjana Rojc (prva z leve)

KROMA

prevajalske tradicije na Slovenskem in je odprl pot celotnemu prevodu Svetega pisma Jurija Dalmatina – in to šele petindvajset let po Luthrovem. Zaključni del posega je prof. Rojc posvetila Cerkovni ordnngi, v kateri si Trubar prizadeva za zblíževanje vseh slovenskih pokrajin (enotni slovenski kultur-

BOLJUNSKI PUST - Srečna vrnitev

Lovre spet v Boljuncu

Pustni odbor ga je pripeljal iz Osijeka

V času, ko se bližajo počitnice in obdobje sproščenega kopanja, je res nenavadno pomisliti na pustni čas. Pa vendar se tudi to lahko zgodi, saj je prejšnji konec tedna skupina Boljunčanov odpotovala na Hrvaško, točneje v okolico Osijeka, kjer je po dolgem potu pristal priljubljeni domači Lovre. Lovre, tako ga imenujejo v Boljuncu, je ime lutki, ki jo na pepelnico sredo z Boljunikom izstrelijo v vesolje. Nekoliko podrobneje: Lovre se iz Boljnika odpravi v vesolje v spremstvu ogromne količine balončkov, ki mu pomagajo, da poleti v neznano. Na njegovih prsih je prilepljeno pismo v več jezikih, v katerem se najdite lja naproša, naj se javi oziroma naj telefonira boljunkskemu pustnemu odboru. Dolga leta ni bilo o Lovretu ne duha ne sluha, letos pa se je po desetih letih oglasila Mirna Potkoč iz Osijeka in povedala, da je Lovre obležal na nekem polju v

bližini hrvaškega mesta, kjer ga je našel njen brat Vedran. Lovre je bil še poln napihnjenih balonov, tako da jih je moral Vedran počiti, da ga je lahko sploh spravil v avto in odpeljal domov.

Prejšnjo soboto se je skupina predstavnikov boljunskega pustnega odbora mudila v Osijeku, kjer jim je Mirna izročila Lovreta, spravljenega v torbici. V znak hvaležnosti pa je od Boljunčanov dobila pergament s sliko Boljnika ter koš vina, olja in slaščic iz Brega. Še isti dan so si ogledali Osijek in zvečer preživeli z Mirno, Vedranom in Mihaelom ter se zabavali od tipični osiješki glasbi. Od slovesu so Boljunčani povabili Lovretove najditelje, naj se naslednje leto pridružijo njihovu pustnemu veseljačenju, med katerim jih bo doletela čast, da bodo sprožili »aparature«, ki bodo Lovreta ponovno pognale v vesolje.

Predstavniki boljunskega pusta

Tako je Lovre odletel v nebo pred skoraj štirimi meseci

KROMA

ni prostor?) ter postavil načrt za razvoj slovenskega solstva (!), iz katerega ženske ne bi smele izostati. Orisan je bil torej lik Slovenca, vpetega v takratno evropsko dogajanja, človeka širokega duha, ki v domovini ni imel lahkega življenja, prav nasprotno, in večji del svoje- ga življenja preživel na Nemškem ...

Rojstva in dela tega velikega Slovenca so se na Opčinah resnično veselili, zato so mu vsi skupaj nazdravili (tudi ženi Barbari Sitar!) in se, kot se za praznik tudi spodobi, posladkali z odlično torto, na kateri je kraljevala Trubarjeva podoba, a ni bilo 500 svečk, pač pa tri – kot so vse lepe reči ... (VP)

V PRIREDBI SPDT - Uspelo 37. srečanje obmejnih planinskih društev

Množica planincev po Vertikali na Grmado

Nagajivo junijsko vreme je le podarilo sončno nedeljo odbornikom tržaškega Slovenskega planinskega društva, da so uspešno in v zadovoljstvo številnih udeležencev izpeljali letošnje, 37. srečanje obmejnih planinskih društev. Za cilj pohoda so izbrali Grmado, 323 metrov visoko vzpetino na severozahodu tržaškega ozemlja, ki je zaradi svojih prvinskih kraških danosti in prizorišč zgodovinskega dogajanja iz časa prve svetovne vojne izredno zanimiva.

Nad 250 razigranih planincev s Koroškega in Benečije - odkoder so nekateri celo prikolesarili -, z Goriškega in z onstran sedaj odprte meje od Jesenic vse do Kopra, se je prejšnjo nedeljo zbralo v Mavhinjah. Tam jih je uvodoma pozdravil župan občine Devin - Nabrežina Giorgio Ret, nakar so se planinci napotili po poteh društvene »Vertikale« na Grmado ter spotoma spoznavali in občudovali lepote kraške narave, ki nudi v teh krajih veliko užitkov in zadoščenja v vseh letnih časih. Na vrhu hriba so si ogledali ostanke prazgodovinskih gradišč, poleg njih pa še strelskih jarkov in zaklonišč iz prve svetovne vojne. Prav tam je potekala frontna črta, do koder so ob koncu vojne prišle italijanske enote, vrha Grmade pa Italijanom kljub neskončnemu naskakovanju nikoli ni uspelo zavzeti. Večina udeležencev pohoda na Grmado si je potem ogledala in občudovala še znamenito Grofovo jamo, nekoč last devinske grofije. Še razgled po tržaškem zalivu in povratek v Mavhinje.

Planinski gostje so se potem zbrali na prireditvenem prostoru v Praprotnu, kjer jim je vesele poskočnice in koračnice igrala na vseh srečanjih obmejnih praniških društev prisotna jeseniška godba. Po potrebnem okrepčilu je bil na vrsti kulturni program, ki sta ga oblikovala sama jeseniška godba z vrsto priljubljenih motivov in nabrežinski deklški pevski zbor »Kraški slavček«, ki je prisotne planince navdušil z nizom slovenskih narodnih pesmi.

Sledili so pozdravi. Predsednica SPDT Marinka Pertot je nagovorila udeležence 37. srečanja obmejnih planinskih društev, osmo po vrsti v organizaciji tržaškega SPD, se zahvalila za udeležbo in spomnila, da je posrečena zamisel Janeza Košnika izpred skoraj štirideset let o vsakoletnem druženju zamejskih obmejnih planincev, postala pojem medsebojnega spoznavanja, poglobljanja stikov, izmenjave mnenj in izkušenj ter krepitev planinskih vrednot na obeh straneh, tedaj še skoraj nepropustne, danes pa izginule meje. Podobne misli o pomenu tradicionalnih obmejnih srečanj, ki so postopoma postala vedno bolj množična z udeležbo še drugih planinskih društev, so v svojih pozdravi prisotnim planincem izrekli podpredsednik Planinske zveze Slovenije Marko Goršič in predstavniki udeleženi društev iz zamejstva in matične domovine od Jesenic do Kopra. Predstavnik celovškega planinskega društva Jožko Igrec pa je izrekel še vabilo na prihodnje, 38. srečanje na Koroškem.

Zamisel jeseniškega predsednika Janeza Košnika, ki so jo leta 1972 osvojili tedanji predsednici tržaškega in goriškega planinskega društva dr. Sonja Mašera in Jožica Smet ter predsednik Planinske zveze dr. Miha Potočnik, je imela daljnovidne razsežnosti. V izmenični organizaciji posameznih srečanj so štiri zamejska in jeseniška planinska društva v tesnem sodelovanju dosegla, da so vsakoletna, sedaj tradicionalna srečanja, postala priljubljena stalnica množičnih planinskih druženj.

Lojze Abram

37. srečanja obmejnih planinskih društev se je vnedeljo udeležila množica planincev

CORECOM - Na pobudo deželnega odbora za komunikacije

Meja se bo spremenila v umetnost

Vrsta umetniških inštalacij v nekdanjih mejnih stražnicah - Zamislili so si jih Roberta Ciancione in Massimo Premuda

Inspiracija ob meji, ali kako travma postane umetnost. Kdo bi si mislil, da bo nekoč ravno meja, življenje ob njej in z njo, lahko navdahnila umetniški dogodek. Dogodek ali bolje niz umetniških inštalacij, ki bodo kratkčasile prehod vseh tistih, ki se bodo do septembra peljali mimo nekdanjih stražnic, kjer so do pred nekaj meseci kontrolirali dokumente.

Deželni Corecom si je namreč v sodelovanju s tržaško prefekturo, italijanskim konzulatom v Kopru, tržaškim, goriškim in novogoriškim županom ter pokrajinama Trst in Gorica zamislil pobudo, poimenovano »Microrostorie affollano il confine« (Zgodbe se kopicijo na meji), s katero naj bi v poletnih mesecih prisluhnili ži-

vljenjskim zgodbam tistih, ki so živeli v neposredni bližini meje.

Pobudo so zaupali Roberti Ciancione in Massimu Premudi, ki bosta ovekovečila vrsto »videointervjujev« in slik ter na tak način iztrgala pozabi zgodbe, anekdote, misli in trenutke, ki so tako ali drugače povezani z mejo.

»To predvsem zato, da bi osorno in neizprosno območje, kakršno je bilo tisto na meji, ne prepustili pozabi - kot je na včerajšnjem predstaviteni tiskovni konferenci obrazložil predsednik Corecoma Franco del Campo - ali ga iz kraja, ki so ga zaznamovali najrazličnejši politični in etnični pomeni, spremenili v brezizrazni prostor«.

Pozabi bo mejo iztrgalo trinajst vprašanj: o življenju ob njej, vsakdanu

FRANCO DEL CAMPO

KROMA

z njo, doživljanju slovenskega oziroma italijanskega soseda, a tudi vprašanja, ali se je po njenem padcu življenje bistveno spremenilo, in napovedi o bodočnosti brez te za marsikoga tudi travmatične pregrade. Eno od vprašanj bodo posvetili tudi pomenu čezmejne televi-

zije, ki ob sodelovanju deželnega sedezha Rai in Tv Koper že oddaja, a bi jo v bodoče lahko bistveno okrepili.

Kot je včeraj povedal Danilo Slokar, odbornik Corecoma, gre pri tem za »izredno iniciativo, predvsem zato, ker predstavlja po padcu meje edino tovrstno pobudo, saj se do danes ni še nihče potrudil, da bi "a posteriori" razmislil o njenem pomenu, se pravi nekaj mesecev po njeni odpravi. V trenutku, ko stvarno ne obstaja več«.

Nekdanja železna zavesa bo tako navdahnila video inštalacijo, katere protagonisti bodo ravno tisti ljudje, ki so vsiljeno razmejitveno črto doživeli v prvi osebi in najbrž še zdaleč niso pričakovali, da se bo nekoč spremenila tudi v umetnost... (Iga)

GODBENIŠTVO - Lep uspeh trebenskih glasbenikov na mednarodnem tekmovanju

Godba Viktor Parma tretja v Bertiolu

Letos praznuje godba 95. obletnico delovanja - V soboto, 28. junija, bo na vrtu Ljudskega doma priložnostni koncert

Oder občinskega Avditorija v Bertiolu (UD) že od leta 1992 gosti tekmovanje, na katerem se preizkušajo pihalni orkestri in godbe. Prireditev, ki jo pod pokroviteljstvom Furlanije - Julijske krajine, videmske pokrajine in ANBIME pripravljajo razne kulturne ustanove in občina Bertiol, je postala leta 1998 državnega značaja. Odmevnost prireditve je organizatorje spodbudila, da so letošnjo izdajo razširili čez nacionalne meje in tekmovanje priredili na mednarodni ravni. Tako so se med šestnajstimi godbami predstavile tudi štiri slovenske: Pihalni orkester občine Šentilj - Paloma, KD Pihalni orkester Izola, Pihalni orkester Divača ter KD Pihalni orkester Marzige. Med zamejskimi godbami se je tekmovanja udeležilo le Godbeno društvo »Viktor Parma« iz Trebč. Trebenska godba se je na tekmovanju nazadnje preizkusila pred dobrimi desetimi leti, tako da je letošnji nastop bil pravi izziv tako za godce kot tudi za njenega novega dirigenta Luko Carljia, ki je pred dvema letoma prevzel taktirko Leandra Pegana. Godba »Viktor Parma« se je pomerila v tretji težavnosti kategoriji in petčlanska mednarodna žirija ji je podelila oceno 81,25, s katero se je uvrstila na 3. mesto.

DOMŽALE - Veliki koncert ob 20-letnici glasbene dejavnosti tržaškega harmonikarja

Tisočglava publika za našega Denisa Novata

Ob Novatu je nastopilo več prijateljev -glasbenikov - Septembra bo RTV Slovenija predvajala koncert

Heterogena, tisoč glava publika je v soboto v poletnem gledališču Studenec pri Domžalah prisluhnila mega-koncertu ob dvajsetletnici glasbene dejavnosti tržaškega harmonikarja Denisa Novata. Koncertni dogodek, ki so ga ob svetovnem prvaku oblikovali še številni gostje, je nastal kot televizijska produkcija RTV Slovenije, ki bo posnetek koncerta predvajala septembra, ko bo izdala tudi dvd. Novato je z glasbenega vidika ustvaril raznoliko, zanimivo revijo med seboj zelo različnih utrinkov, ki je bila prijetna in tekoča s profesionalnim povezovanjem priljubljenih napovedovalcev Bernarde Žarn in Petra Polesa.

Sredi idilične pokrajine je Denis po besedah napovedovalca »nategnil meh in raztegnil nasmeh poslusalcev« v različnih glasbenih preoblekah. V njegovem stilu je bila prireditev slovesna in obenem pristrčna, pravi kalejdoskop izrazov v družbi prijateljev-glasbenikov, ki so imeli pomembno vlogo pri razvoju njegove kariere. Med temi je bil tudi njegov prvi producent, lider ansambla Igor in zlati zvoki, ki je izvedel razposajeni venček z mislijo na združeno Evropo in na ameriške stereotipe. Igor je po nastopu izrazil svoje veselje, da je prisostvoval prvim »korakom« Denisovih hitrih prstov in spoznal njegovo neusahljivo radovednost, ki ga od vedno spodbuja k iskanju lastne glasbene poti.

Med predstavniki narodnozabavne glasbe so bili tudi člani že legendarnega Alpskega kvinteta, med njimi tudi eden od Denisovih vzornikov, Jože Burnik. Lepemu trenutku skupnega muziciranja je sledil nastop orkestra harmonik Novatovih učencev z ritmično razgibano priredbo istrske ljudske »Dajte, dajte«. Dvajset let kariere je namreč vzporedno spremljalo šestnajst let poučevanja, katerega uspešni dosežki so na nastopu prišli na dan v profesionalnem ordrslem nastopu mladih harmonikarjev.

Glavna zamisel in posebnost tega koncerta so bile neobičajne zvočne kombinacije, ki so spodbujale k odpravljanju stereotipov. Izrazit temperament je zaznamoval duo s kitaro - z Novatovim agentom za ameriško sceno, Kanadčanom Johnom Ferfoljo, ki je publiko popeljal v Ameriko. Zamišljena kitararska virtuoznost pa je bila zaupana aranžerju Marku Mozetiču, ki skrbi za njegov cross-over v zabavno smer. Z njim je harmonika slavljenca doživela najbolj presenetljivo preobrazbo, ko je z iskanjem rokovskih prvin in odrskih pristopov sodelovala pri izvedbi Claptonove »Cocaine«.

Prav gotovo je marsikdo prvič slišal tudi skladbo za godalni kvartet in harmoniko, Novatovo avtorsko skladbo s francoskim pridihom »Spomin na Nico«, ki jo je izvedel s kvartetom Rožmarinke. Njegovo poigravanje s stili se je nato dotaknilo celo kankana, tako da je harmonika stopila še v kipeče atmosfere najbolj znanega pariškega nočnega kluba.

Med gosti, ki so počastili Novatovo obletnico delovanja, je bil tudi orkester Slovenske vojske, ki je pod vodstvom kapelnice Andreje Šolar priredil dal posebno slovesno oznako. Prireditev glasbila z ljudskim izročilom pa je simboliziralo sodelovanje z moško pevsko skupino Hruški fantje. Tudi slovenska popevka je našla svoj prostor, najprej s pevko Ivo Stanič, nato v duu z Darjo Švajger pri sporočilni izvedbi zimzelene »Med iskrenimi ljudmi«.

Kot pričakovano je publiko posebno vžgal nastop karizmatične legende hrvaške pop glasbe, saj je na oder stopil tudi Oliver Dragojevič, ki je s kančkom humorja priznal, da se je prvič približal harmoniki s pesmijo »Nadalina« in da je od takrat uspel splesti komunikacijske vezi s Slovenijo. Z njim je publika zapela najprej »Moj lipi anđele«, nato pa sodelovala pri zelo občutenem trenutku, ko je uspešnica »Cesarica« dobila novo čustveno razsežnost ob spremljavi diatonične harmonike Denisa Novata.

Ob duhovitem povezovanju so spored razgibale komične točke Borisa Ko-

Novato je »nategnil meh in raztegnil nasmeh poslusalcev«

bala, ki je prinesel na domžalski oder svojega »Marjetota s Trsta«, oz. Denisovega zavistnega antagonista. Po dvournem zasledovanju je Marjeto ujel slavljenca in mu zapel hudomušno pesmico »Prijateljstvo in fovšija«.

Spektakel so z raznimi plesnimi točkami še dodatno obogatila dekleta domžalske podružnice plesne šole Urška. Glasbo so zaradi snemanja spremljali tudi ognjemeti z odra in drugi podobni efekti. Zaradi televizijskih tehničnih razlogov so bili tudi vsi nastopi izvedeni na playbacku, kar je seveda preprečilo kate-rokoli improvizacijo. Denis pa je ob koncu pozdravil svojo publiko z živahnim dodatkom v živo, pri katerem se je duhovito poigral z mikrofonom.

Medijski pokrovitelj Dnevnik je ob koncu obdaril vse navzoče s promo cd-jem skladb Denisa Novata, ki je bil tistega dne priložen časopisu.

Več mesecev dela, kontaktov, snemanj (jeseni bo izšel jubilejni, dvojni cd), napetosti in odgovornosti za uspešno izvedbo tega dogodka ter sodelovanje z mediji predstavljajo velik organizacijski napor, ki ga je Denis prenesel s podporo ekipe sodelavcev, da bi tudi tokrat na čim lepši način razveselil svoje občinstvo: »Koncert je nastal kot tv šov, kar pomeni, da je bilo treba upoštevati določene tehnične in vizualne zahteve. O uspešnosti in učinkovitosti večera pa lahko trenutno presodi samo publika, saj sem spremljal vse le iz zakulisja. Kar zadeva vsebino pa mislim, da je z različnimi ponujenimi glasbenimi zvrstmi vsak prišel na svoj račun. To so mi potrdili tudi ljudje, ki jim diatonična harmonika ne leži, a so jo tokrat odkrili v drugačni luči; vsak od gostov je s svojim nastopom tudi podprl to zamisel, kar je zame priznanje. Žal je odpadla točka s kitaristom Markom Ferrijem, a le zato, ker se mu je v teh urah rodila druga hčerka, za kar mu iskreno čestitam z upanjem, da bova sodelovala ob kakih drugi priložnosti. Običajna omejitev tega glasbila le na narodnozabavno področje me namreč ne zanima; s tovrstnimi projekti nočem promovirati sebe, temveč harmoniko. Veselim se prijaznega sodelovanja in spoštovanja vseh teh gostov, obenem sem tudi ob tej priložnosti žal ugotovil, da je sodelovanje s skupinami iz mojega domačega prostora veliko bolj težavno in da se je treba soočiti z več zaprtimi vrati. Čutim veliko hvalenost do vseh, ki so se udeležili tega koncerta in me s svojo podporo spodbujajo, da vztrajam.«

Rossana Paliaga

KULTURNE VEZI

Začenja se festival »Dnevi umetnosti«

V četrtek, 12. junija, se začne 5. izvedba festivala »Dnevi umetnosti«, ki ga prireja kulturno združenje Alpe s podporo deželnega odbornišтва za kulturo, tržaške ljudske univerze in Zveze Italijanov z Reke.

Letošnji festival bo razdeljen na dva dela: prvi (od 12. do 23. junija) bo potekal v Sloveniji in na Hrvaškem, medtem ko bo drugi, septembrski del potekal v deželi Furlaniji-Juljski krajini in v Avstriji.

Festival »Dnevi umetnosti« ponuja tudi letos več glasbenih, gledaliških, plesnih, pesniških in video srečanj res za vse okuse. Tako bo 12. junija v Kopru, 16. pa v Bujah, na sporedu znanstveni monolog »Automi e Umani«, 13. junija bo v Kopru nastopil orkester šole Suzuki, 14. junija bo v Zagrebu, 17. pa na Cresu, nastopil Alfredo Lacosegliaz, predstava »La pesca e i discorsi dei pescatori« bo na sporedu 16. junija na Cresu, 19. v Bujah in 22. v Labinu; medtem ko bo filmski program potekal 15. in 17. junija v Zagrebu oziroma na Cresu. V Kopru bodo medtem odprli razstavo Circus Meme Fabiole Faidga.

MLADINSKA REVIIJA GALEB - Bogata majska številka

O škratih, vilah, palčkih, šojah, mucu Brini, lepotah Bleda in še marsičem

Tudi majska številka mladinske revije Galeb spodbuja otroke k spoznavanju različnih področij, saj jim ponuja raznolike teme iz njihovega vsakdanjega življenja. V tokratni številki, ki je likovno zelo barvita in privlačna, prevladujejo spomladanske in predvsem naravoslovne pravljice in pesmice, iz katerih se lahko mladi bralci marsikaj naučijo. Na prvi strani se nahaja pristrčna pesmica Zvezdane Majhen z naslovom V maju, med pesmicami pa gre omeniti tudi pesmico Vlak, ki jo je napisal Žiga Gombač. Zbrane pravljice opisujejo dogodivščine številnih in različnih junakov, ki s svojimi življenji v marsičem predstavljajo vzor tudi našim bralcem. Milan Petek je v majskem Galebu prispeval pravljico z naslovom Mavrična pravljica, ki jo je zelo slikovito upodobila Jasna Sepin, Patricija Peršolja pa je tokrat napisala pravljico Moja mama, ki govori o spremembah v življenju noseče mame. Prava stalnica Galebovih strani so dogodivščine malega Kaija, ki si ga je omislila Berta Golob, ter prigode Gaje in njenega dedka. Tatjana Kokalj je v tej številki opisala Gajin in dedkov izlet v trgovino, kjer jima je ponagajal pravi pravcati trgovinski škrat. Pravljico o cesarju in njegovi popolni dišeči roži je prispevala Bina Štampe Žmavc. Zanimiva zgodba nosi naslov Cesar in roža, ilustrirala pa jo je Mojca Cerjak. V svet živali nas v tej številki popelje zgodba Jožeta Sevljaka z naslovom O šoji, ki je napovedovala vreme, Gombačeva Pravljica o harfi pa opozarja na vlogo odraslih pri privzganju ustreznega ravnanja v različnih situacijah. Da je revija Galeb zelo pestra in raznolika, dokazuje tudi pravljica, v kateri so opisane prigode muce Brine, Palčki in škratni Štefke Kac Marn pa so v tokratni številki zaljubljeni.

V okviru potopisnih pripove-

di lahko mladi bralci spoznajo zgodovino in znamenitosti Bleda. Kako se je mogoče spoprijeti z ustvarjanjem v različnih slikarskih in oblikovalskih tehnikah, nas pouči prispevek Jasne Merku, ki se je v tej številki lotila izdelkov iz valovite lepence. Zainteresirani umetniki lahko svoje umetniške izdelke iz lepence pošljejo Galebu, ki jih bo nato tudi objavil. V rubriki za starše in šolnike je psihologinja Suzana Pertot postregla z nasveti, kako naj se ločeni starši obnašajo v odnosu do svojih otrok. Za pestrost revije

skrbijo še številne igrice, dopolnjevanke ter risbe in spisi učencev različnih šol. V tej številki mladi opisujejo koledovanje po Lonjerju, Prešernovo proslavo, izlet s pisateljico Evelino Umek po Trstu in srečanje z ilustratorko Živo Pahor, pa tudi zeleni teden ter praznik žena. Vsebinsko so obogatile še lične risbe, ki so jih prispevali učenci različnih šol, za novo naslovnico majskega Galeba pa so uredniki izbrali delo Matije Čubeja, ki obiskuje 3. razred bazoviške osnovne šole Karel Destovnik Kajuh - Primož Trubar. (sč)

GORICA - Uprava potrdila krčenje števila kuharjev v občinskih vrtcih

»V prihodnjem šolskem letu gotovo racionalizacija kuhinj«

Romanova: Uvajamo jo za enoletno poskusno obdobje - Starši zbirajo pospise

»Racionalizacijo števila kuhinj, ki oskrbujejo občinske vrtce, moramo nujno uvesti že s septembrom, saj nimamo druge izbire. Gre vsekakor za poskusno obdobje. Po enoletnem eksperimentiranju bomo lahko uvažali spremembe in ugotovili, ali je mogoče uresničiti predlog, da bi povsod upravljalo kuhinjo združenje staršev po zgledu vrtcev v ulici Brolo in v Štandrežu.« Tako je povedala goriška odbornica Silvana Romano, ki se je včeraj zjutraj z županom Ettorejem Romolijem in ostalimi člani odbora pogovorila o vprašanju krčenja števila kuhinj občinskih vrtcev. Na to temo je v ponedeljek potekalo dokaj napeto srečanje s straši v centru Lenassi, kjer so družine izrazile odločno nasprotovanje sklepu občinske uprave, češ da se bo s tem poslabšala kakovost hrane, ki jo uživajo njihovi otroci.

»Bojazni in predloge, ki so nam jih v ponedeljek izrazili starši v centru Lenassi, bomo gotovo upoštevali. Župan je tudi pripravljen na dogovarjanje in na srečanje, uvedba racionalizacije pa je v prihodnjem letu neizogibna. Dejstvo je, da moramo na podlagi pakta stabilnosti racionalizirati storitve. Ker ne moremo zaposliti dodatnega osebja za nedoločen čas in niti s trimesečnimi pogodbami, moramo krčiti število kuhinj,« je povedala Romanova in nadaljevala: »Odločno smo zavrnili možnost, da bi dobavo in pripravo hrane zaupali zunanemu podjetju, ohraniti smo hoteli nadzor nad kakovostjo obrokov za naše otroke, zato bo v sicer nižjem številu kuhinj še naprej delo 27 občinskih kuharjev.« Romanova je še dodala, da bodo malice tudi v prihodnosti pripravljali v kuhinjah posameznih vrtcev, za kar bo skrbelo že zaposleno pomožno osebje ali osebje zunanjega podjetja, ki mu bodo zaupali prevoz hrane z dveh večjih centrov za kuhanje Lenassi in Gramsci v vrtce.

Starši pa nimajo nikakršnega name-na popustiti. Ustanovili so odbor »Qualità è vita« in že zbirajo podpise za peticijo, v kateri zahtevajo, da župan prekliche sklep uprave in organizira omizje med upravo, starši in pristojno komisijo v občinskem svetu. Kritično sta se v zvezi z odločitvijo uprave izrekli tudi občinski svetnici opozicije Donatella Gironcoli in Anna Di Gianantonio. Pomisleke imajo tudi na pokrajinskem tajništvu sindikata CGIL, ki se bo danes na to temo srečalo z ostalimi sindikalnimi združenji in upravo. (Ale)

GORICA - Dipiazza srečal predstavnike vseh štirih pokrajin

Letališče bodo privatizirali

Gherghetta, Poropatova, Ciriani in Fontanini si prizadevajo za zmanjšanje stroškov zveze pokrajin UPI

S srečanja med predsedniki štirih pokrajin in predsednikom družbe za upravo ronškega letališča Dipiazza

BUMBACA

Privatizacija ronškega letališča je bila glavna tema včerajšnjega srečanja med Robertom Dipiazzo, predsednikom družbe za upravljanje letališča in tržaškim županom, ter predsedniki zveze štirih pokrajin Furlanije-Juljske krajine, ki je potekalo v Gorici. Dipiazza je predsedniku goriške pokrajine Enricu Gherghetti, predsedniku pokrajine Videm Pietru Fontaniniju, predsednici tržaške pokrajine Marii Bassa Poropat in podpredsedniku pokrajine Pordenon Alessandru Cirianiju predstavil načrt, ki predvideva ustanovitev nove družbe za upravljanje letališča, pri kateri bo 51 odstotkov delnic obdržal Konzorcij z deželo, preostalih 49 odstotkov pa delniška družba Friulia.

»Pri postopku za privatizacijo družbe nimamo dvomov. Izogibali se bomo pogajanju in sklicali mednarod-

no javno dražbo, saj nimamo nikakršnega namena ponoviti zgodbe Alitalia. Izbrali bomo najboljše ponudbo,« je povedal Gherghetta in dodal: »V teku srečanja z Dipiazzo smo tudi potrdili veljavnost sporazuma med štirimi pokrajinami in občino Trst v zvezi s postopkom za privatizacijo.« Gherghetta je poudaril, da bo v postopek vključil tudi župane občin goriške pokrajine. »Pravilno je, da so vključene tudi krajevne uprave, ki jih zanima razvoj ronškega letališča,« je prepričan Gherghetta.

Pred srečanjem z Dipiazzo je na goriški pokrajini potekal sestanek vrha UPI, v teku katerega so Gherghetta, Fontanini, Poropatova in Ciriani poudarili potrebo po racionalizaciji stroškov zveze pokrajin. Gherghetta, ki je po načelu rotacije trenutno predsednik zveze UPI, se je odre-

kel honorarju, istemu zgledu pa nameravajo slediti tudi ostali predsedniki pokrajin. V ta namen bodo upravnemu svetu zveze UPI predstavili pisni predlog o ukinitvi honorarjev predsednikom.

Predstavniki pokrajin so spregovorili tudi o prenosu zvez AATO pod okrilje pokrajinskih uprav, pri čemer bi bilo potrebno spremeniti deželni zakon, med temami pogovora pa so bile tudi zveze ASTER in gorske skupnosti. Vsi štiri sogovorniki so mnenja, da so te ustanove v zadnjih letih dosegle skromne rezultate in da je upravičenost njihovega obstoja dokaj vprašljiva. Ne nazadnje so udeleženci sestanka ugotavljali, da bi bilo ob vedno večjem prenosu kompetenc z dežele na pokrajine potrebno, da bi FJK zagotovila pokrajinam tudi dovolj osebja.

ŠKOCJAN

Po hudi nesreči se zdravi na Katinari

S pridržano prognozo se v oddelku za intenzivno nego katinarske bolnišnice zdravi 31-letna Antonella Cassano, ki je včeraj doživela hudo prometno nesrečo na križišču med pokrajinskima cestama št. 19 in 20 v kraju Villa Luisa v občini Škocjan. Ženska po rodu iz Barija in z bivališčem v Fimicellu je zadobila močan pretres možganov, po zbranih podatkih pa zglada, da je treba vzrok nesreče iskati v izsiljevanju prednosti na križišču.

Ženska se je s svojim avtomobilom tipa fiat punto nekaj pred 8. uro zjutraj vozila iz Škocjana v smeri proti Trziču, ko je zavila proti levi pa naj bi izsilila prednost nasproti vozečemu tovornemu vozilu znamke iveco. Tovornjak je upravljal 27-letni Tržičan G.F., ki je bil iz Trziča namenjen proti Gradegu. Trk je bil tako silovit, da je avtomobil fiat punto odbilo proti vozilu tipa volkswagen golf, ki je bil ustavljen na križišču. V tem vozilu je sedel 29-letni Gradežan C.B., ki je bil namenjen proti Pierisu. Po trku so takoj klicali prvo pomoč in na kraj so nemudoma prihiteli zdravniško osebje, rešilno vozilo in gasilci. Cassanova je bila vkleknjena v skrotovično vozilo, ki je bilo po trku primerno edino za odpad. Gasilci so jo iz razbitin povlekli z uporabo pnevmatičnih klešč, medtem časom pa je na kraj priletel helikopter službe 118. Reševalci so se namreč že med posegom gasilcem zavedali, da je bilo zdravstveno stanje ženske zelo hudo, zato pa je bil nujen čim prejšnji prevoz v bolnišnico.

Zaradi nesreče je bil promet na pokrajinskih cestah št. 19 in 20 oviran več časa; gasilci so morali namreč odstraniti tri poškodovana vozila, zatem pa še očistiti motorno olje, ki se je izlilo na cestišče. Po zakonu predvidene meritve so opravili agenti prometne policije iz Trziča.

GORICA

Več prostih parkirnih prostorov

Z včerajšnjim dnem se je uresničil sklep goriške občinske uprave, ki je predvidel ukinitvev modrih kon na trgu Sv. Antona ter v ulicah Colombini, Margotti, Randaccio, Tominz in Bellini. Skupno je v teh ulicah približno 150 parkirnih mest, ki jih bo mogoče z uvedbo novega sklepa odselej uporabljati brezplačno, vendar za določen čas za uporabo parkirne ure.

Na trgu Sv. Antona, kjer je 47 parkirnih mest, bo na dvajsetih parkirnih mestih treba uporabljati parkirno uro, na preostalih pa bo parkiranje popolnoma prosto. Spremembo so uvedli tudi v ulici De Gasperi, kjer bo odselej parkiranje v popoldanskih urah brezplačno. V mestu se je število parkirnih mest proti plačilu znižalo s 1427 na 1277, parkiranje za določen čas pa bo mogoče na 1661 mestih.

TRŽIČ - Roparja iz kina Giotto v Trstu prijavili zaradi nezakonite posesti orožja

Sosed je zaupal arzenal

Ženska je tri lesene zaboje odprla, ko je izvedela za aretacijo Piccolija - V njih so našli naboje pušk in pištol

Medtem ko je zaprt v goriški kaznilnici z obtožbo, da je 11. januarja oropal kino Giotto v Trstu, je bil 45-letni Silvio Piccoli prijavljen še zaradi nezakonite posesti orožja in nabojev v obtežljivih okoliščinah. Ob robu preiskave, ki jo vodi policija, so namreč karabinjerji iz Trziča zasegli 11 tulcev nabojev za puško, 20 nabojev kalibra 9x212, tri tulce nabojev za pištolo kalibra 7,65, 18 nabojev za puško, 10 nabojev za vojaško puško, 5 nabojev za mitraljez MG in 21 nabojev GFL auto 380. »Zaseg orožja je vključen v obširno preiskavo, s katero skušamo razvozlati, s čim se je Piccoli pravzaprav ukvarjal. Preverjamo namreč, ali je bilo orožje prethotapljeno,« je včeraj povedal kapetan tržiških karabinjerjev Helios Scarpa. Po njegovih besedah je orožje izročila karabinjerjem Piccolijeva sosedka iz Ronk, ki ji je moški svojčas zaupal tri lesene zaboje. Ko je izvedela za njegovo aretacijo zaradi rop v Trstu, je zaboje odprla; v njih je našla naboje in orožje, ki jih je takoj zatem izročila karabinjerjem ronške postaje.

Po aretaciji, do katere je prišlo 6. junija, so v Piccolijevem stanovanju našli pištolo. Z njo je moški, delno zamaskiran, januarja grozil blagajničarki kina Giotto v Trstu. Medtem ko je ženska zbirala denar, da bi mu ga izročila, je moški ustrelil v strop. Krogla se je zarila v steno, naboj pa je padel na tla; oba so policisti analizirali in nato izsledili moškega, ki je sicer poročen, zaposlen pa naj bi bil kot finančni posrednik v uradu v ulici Roma v Ronkah.

Tržiški karabinjerji z zaseženimi naboji

BUMBACA

NOVA GORICA - Direktor Komunale o zamisli goriški pokrajine

Uvažanje odpadkov zaenkrat prepovedano

Prednost bodo dali ločenemu zbiranju in predelavi

Odlagališče v Stari Gori bi ob visokem odstotku recikliranih odpadkov lahko uporabljali do leta 2050

FOTO K.M.

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in pokrajinska odbornica Mara Černic sta se pred enim tednom na ministrstvu za okolje in prostor v Ljubljani pogovarjala o možnosti izvoza dela odpadkov v Slovenijo v nujnih primerih, šlo pa naj bi za manjšo količino, okrog 4.000 ton na leto. S sogovornikom na ministrstvu, državnim sekretarjem Mitjem Bricljem, sta pretresala možnosti o sklenitvi pogodbe s Centrom za ravnanje z odpadki v Stari Gori, ki ga ima v upravljanju novogoriška Komunala. Bricelj je tedaj povedal, da morajo na ministrstvu njuno prošnjo podrobneje preučiti. O zadevi smo povprašali tudi direktorja novogoriške Komunale Andreja Miška, ki pravi, da o obisku v Ljubljani še ni bil uradno obveščen, pobudo Gherghette in Černiceve pa komentira: »Stvar se mi zdi čudna. Slovenska vlada je marca letos sprejela operativni program odstranjevanja odpadkov, v katerem prepoveduje uvažanje odpadkov v Slovenijo, v omenjenem programu pa nikjer nisem zasledil kakšnih nujnih situacij, zaradi katerih bi lahko odpadke uvažali iz sosednje države.« Miška še dodaja, da ima tudi vodstvo novogoriške Komunale v kratkem napovedan sestanek na slovenskem ministrstvu za okolje in prostor, zato pričakuje, da ga bodo z vsebino pogovorov v Ljubljani seznanili takrat.

Z omenjenim operativnim programom odstranjevanja odpadkov si je slovenska vlada zadala cilj zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje med letoma 2009-2013 z glavno usmeritvijo ločenega zbiranja odpadkov na izvoru in učinkovito obdelavo preostanka odpadkov po ločenem zbiranju, bodisi mehansko, biološko ali termično. »Glede na dejstvo, da se v Sloveniji odpadki (tudi komunalni) še vedno predvsem odlagajo, je potrebno storiti vse, da se tako ravnanje ustavi in odpadke preusmeri z odlagališč v druge postopke, prednostno v recikliranje kot postopek predelave,« je zapisano v vladnem operativnem programu.

Ločeno zbiranje odpadkov poteka na območju šestih Goriških občin že skoraj 10 let. Prebivalci odpadke do kontejnerjev prinesejo že sortirane in jih takšne odvržejo v ustrezne zabojnike za plastiko, steklo in papir, ostale pa v zabojnike za komunalne odpadke. Takšnih ekoloških otokov mora biti po uredbi eden na petsto prebivalcev, direktor Komunale Andrej Miška pa zatrjuje, da jih je več, v bodoče jih namestavajo še nadgraditi in dopolniti. V mestu se še ne posebej zbira organskih odpadkov: nekaj kant je nameščenih le poskusno. Direktor Komunale dodaja, da se v zabojnikih za ločeno zbiranje

odpadkov žal pojavljajo tudi stvari, ki vanje ne sodijo. Zato pravi, da je prebivalce treba še naprej osveščati o pravilnem ločevanju. »Če bomo pametno ravnali, lahko v Stari Gori odpadke odlagamo še več kot 50 let, če pa količine odpadkov z ločevanjem in recikliranjem ne bomo zmanjševali, se ta doba lahko precej zmanjša. Najbolj smiselno je torej ločevanje na izvoru, pri potrošnikih,« je prepričan direktor Miška. Na Centru za ravnanje z odpadki v Stari Gori zberejo okrog 25 tisoč ton komunalnih odpadkov letno, vseh zbranih odpadkov pa je okrog 40 tisoč ton letno, od tega okrog 9 tisoč ton pripraviijo za predelavo. Ločeno zbranih odpadkov od komunalnih je okrog 20 do 30 odstotkov. »Nevarnih odpadkov je nekaj odstotkov, zelo malo,« pojasnjuje Dario Rolih, vodja poslovne enote za ravnanje z odpadki na novogoriški Komunali. Med nevarne odpadke sodijo tudi zdravila, baterijski vložki, barve in podobno. Ti ne sodijo v zabojnike za komunalne odpadke, ampak v posebej

prilagojene zbirne centre zanje. Med ljudmi pa se vse pogosteje postavljajo vprašanja, kam varno odložiti zelo majhne količine nevarnih odpadkov: izpraznjen baterijski vložek, škatlico zdravil s pretečenim rokom... za tako majhne količine se jim seveda ne izplača oditi v Staro Goro, da bi jih tam varno odložili. Rolih svetuje, da izpraznjene baterijske vložke kupci vrnejo v prodajalnah, kjer so jih kupili, tam morajo poskrbeti za njihovo varno odlaganje. Enako je z odsluženimi gospodinjskimi aparati. Za druge nevarne snovi pa novogoriška Komunala sicer dvakrat letno organizira posebno zbiranje takih odpadkov, kar pa je premalo. Zato, dodaja direktor Miška, v vseh občinah pospešeno gradijo zbirne centre za nevarne odpadke. Zbirni center za vse Goriške občine je v Stari Gori, sicer pa nevarne odpadke ljudje odložijo v zbirnem centru v Kanalu, Goriških Brdih, Mirnu in v Novi Gorici, kmalu pa bo urejen tudi v Šempetru.

Katja Munih

ŠTANDREŽ - Niz gledaliških predstav

Želijo si zvezdnatih poletnih noči

Niz predstav se je začel prejšnji petek s komedijo Vse za oblast

BUMBACA

Toplih, suhih in zvezdami posutih že skoraj poletnih noči si želijo organizatorji srečanja amaterskih gledaliških skupin z naslovom Gledališče pod zvezdami, ki v teh dneh poteka v Štandrežu. V ta namen že stoji oder pod milim nebom, ki so ga organizatorji postavili na igrišču ob župnijski dvorani. Pobudo prireja prosvetno društvo Štandrež pod pokroviteljstvom ZSKP in goriške občine.

»Z letošnjo tretjo izvedbo tega dramskega dogodka želimo razširiti krog medsebojnih spoznavanj med amaterskimi gledališkimi skupini iz celotnega slovenskega in tudi italijanskega prostora,« je povedal predsednik prosvetnega društva Marko Brajnik in povabil vse, ki jim je gledališka dejavnost pri srcu in se radi nasmejejo, naj si predstave ogledajo. Sicer so le-te na štandreškem odru pričele že prejšnji petek z igro Vse za oblast. Komedijo so odigrali gorenjski gle-

dališčniki kulturnega društva iz Pirnič. Dan kasneje je sledila predstava gledališkega društva Kontrada iz Kanala ob Soči z naslovom Jeppe s hriba. Žal je organizatorjem prejšnji teden vreme zagodilo tako, da sta predstavi morali potekati v župnijski dvorani.

Jutri se bo s pričetkom ob 21. uri na štandreškem odru predstavila skupina Trigemini iz Manzana s kabaretno predstavo Ridi a... Ratis (Smejmo se na obroke). V petek, 13. junija, bodo ponovno zaživele Primorske zdrahe v režiji Jožeta Hrovata in v izvedbi uigranega gledališkega ansambla prosvetnega društva Štandrež. Sklepni večer pobude Gledališče pod zvezdami bo v soboto, 14. junija, ko bodo v Štandrežu gostili kulturno umetniško društvo Zarja iz Trnovelj pri Celju, ki se bo predstavilo s komedijo Gospod lovca. (VaS)

IZLET - Dijaki zadnjih letnikov liceja Trubar-Gregorčič

Po Štajerski in Koroški

Ogledali so si Slovenj Gradec, rudnik svinca v Mežici, Povhov mlin, mariborsko univerzo in kartuzijo Žiče

V zaključnem obdobju šolskega leta so se dijaki zadnjih letnikov liceja Trubar-Gregorčič iz Gorice udeležili dvodnevne strokovne ekskurzije po Sloveniji, ki jo je omogočilo ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. Letos jih je pot popeljala po Štajerskem in Koroškem.

Dijaki in profesorji ter vodiči so se na pot odpravili 23. aprila. Vožnja mimo Postojne in Ljubljane jih je popeljala najprej v Trojane, kjer so se posladkali s trojanskimi krofi. Nato so se odpravili naprej skozi Velenje do Legna pri Slovenj Gradcu, kjer so postali, da bi si ogledali posebno cerkev Svetega Jurija. Sprejel jih je vodič, ki jim je odklenil cerkev in nato vsem izročil obvezne copate, kajti ena od zanimivosti te cerkve je steklen pod, ki bi ga z navadnimi čevlji umazali in pokvarili.

Po ogledu cerkvice je pot licejce vodila v Kotlje, kjer so si ogledali Prežihovo domačijo. Po kosilu so se odpravili v Mežico, kjer so si ogledali nekdanji rudnik svinca. Preden so se odpravili v rudnik, so se morali primerno obleči. Na razpolago so imeli nepremočljive halje, čelade in luči. Ko so bili vsi pripravljeni, so se z vagoni, s katerimi so se nekoč tudi rudarji vsak dan vozili na delo, odpravili v rudnik. Kar nekaj časa so pešali po rudniku in si ogledali tudi razne naprave, s katerimi so rudarji delali.

Zadnji ogled je bil namenjen Povhovemu mlinu v koroški vasi Šentanel. Tukaj sta oskrbnika prijazno pokazala, kako deluje mlin, nato pa so si izletniki ogledali še tipične kmečke izbe in se posladkali s ponujeno slaščico. Po tem prijetnem ogledu so nadaljevali vožnjo po dolini Drave v Maribor, kjer so se namestili v hotelu in povečerali. Večina dijakov se je odločila še za nočni ogled Maribora, drugi pa so ostali v hotelu.

Naslednji dan, 24. aprila, so po zajtrku namenili dopol-

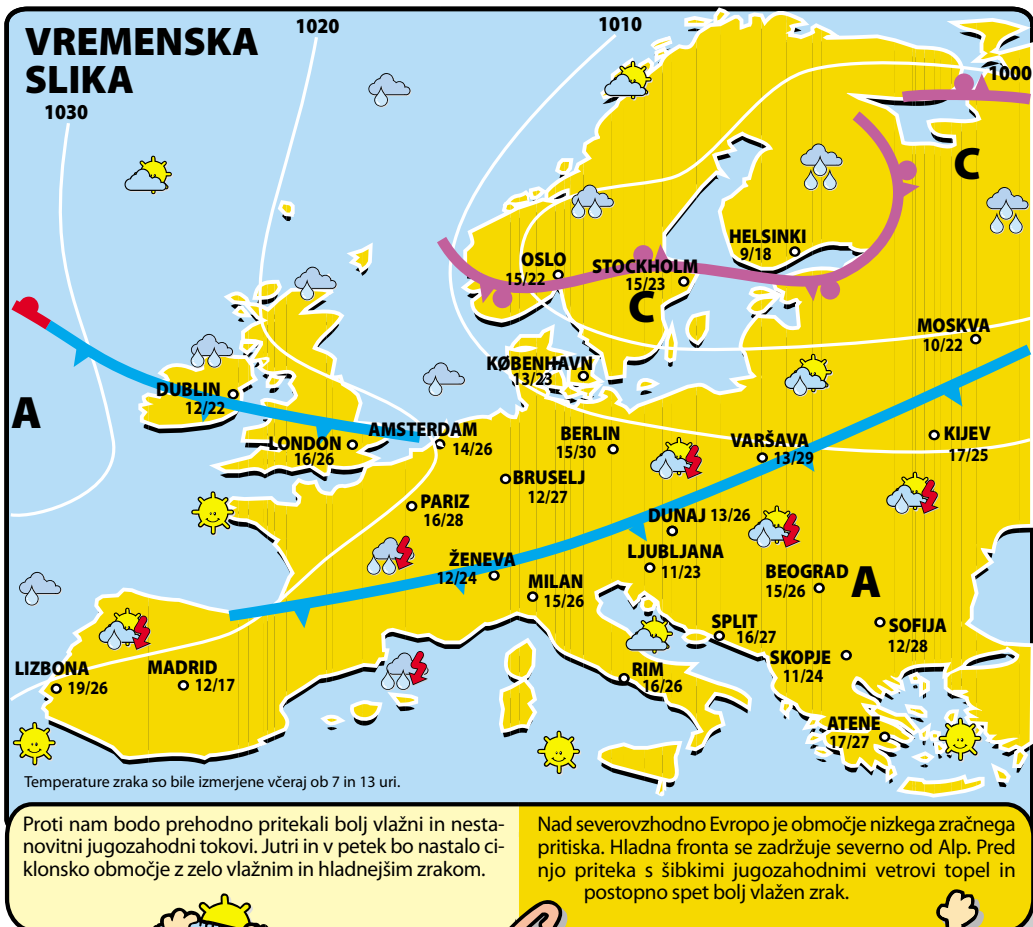

Udeleženci strokovne ekskurzije

dan obisku mariborske univerze. Tu so jih toplo sprejeli in jim obrazložili najprej na splošno potek univerzitetnega študija v Sloveniji, nato pa še značilnosti mariborske univerze. Pred kosilom so si še ogledali štajersko metropolo: stolno cerkev sv. Janeza Krstnika, glavni trg z Rotovžem in kužnim znamenjem, staro pristanišče Lent, kjer se v poletnih mesecih odvija Lentfestival in kjer raste tudi najstarejša trta na svetu. Po kosilu so imeli na razpolago nekaj prostega časa, da so si lahko sami ogledali mesto, nato pa so se poslovili od Maribora in krenili do Slovenskih Konjic in dalje do kartuzije Žiče, kjer so si ogledali ostanke nekdanje močne kartuzije oziroma sa-

mostana. Spoznali so, da so se tukaj menihi posvečali poleg molitve še drugim dejavnostim, kot so gospodarstvo, ribolov, poljedelstvo, zbiranje zdravilnih zelišč in pisanje knjig.

S tem posebnim doživetjem so dijaki in profesorji zaključili ekskurzijo, na kateri so se zanimivi in poučni ogledi prepletali s trenutki razvedrila in prijetnega druženja. Maturanti goriških licejev so za prijetno doživetje hvaležni ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije ter pedagoški svetovalki za slovenske šole v Italiji, profesorici Andreji Duhovnik Antoni, ki je poskrbela, da so ponujeno priložnost poldno izkoristili.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.15 in zatone ob 20.54
Dolžina dneva 15.39

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 13.58 in zatone ob 2.19

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.06 najnižje -18 cm, ob 6.04 najvišje -3 cm, ob 11.04 najnižje -21 cm, ob 18.29 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 1.48 najnižje -28 cm, ob 7.30 najvišje 1 cm, ob 12.08 najnižje -16 cm, ob 19.05 najvišje 43 cm.

BIOPROGNOZA
Sprva vreme ne bo povzročalo opaznih težav, že sredi dneva pa se bodo pri občutljivih ljudeh začele pojavljati vremensko pogojene težave, okrepi se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Moteno bo spanje v noči na četrtak.

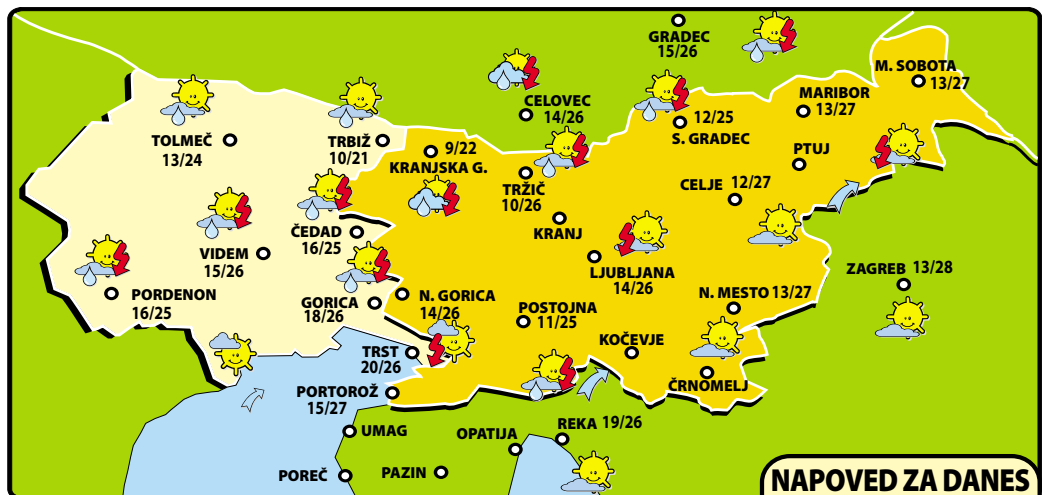
MORJE
Morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	23	2000 m	9
1000 m	18	2500 m	6
1500 m	13	2864 m	3

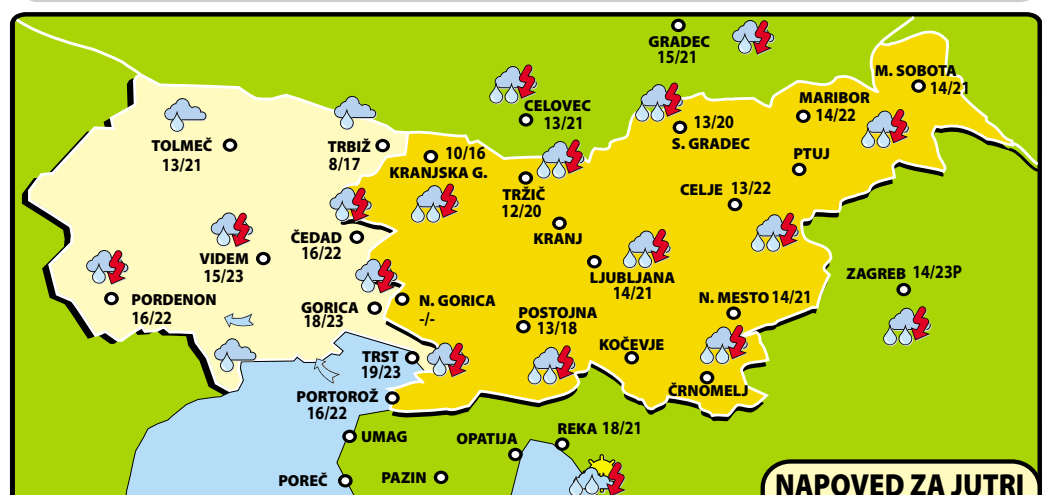
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 9 in pol, po nižinah 8. Ob oblačnem vremenu bo opazno nižji.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Pretežno jasno bo, čež dan se bo v gorah povečala oblačnost in se bodo pojavljale krajevne plohe in nevihte, ki se bodo v popoldanskih urah spustile do nižin. V nižinah in v predalpah bodo nevihte lahko močne.

Dopolodne bo deloma sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno. Predvsem v severni, zahodni in osrednji Sloveniji bodo plohe in nevihte. Ponekod bo pihal jugozahodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 15, najvišje dnevne od 22 do 27 stopinj C.

Pretežno oblačno bo z močnimi do ponekod obilnimi padavinami, deloma nevihtami.

Jutri in v petek bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo. Hladneje bo.

NEW YORK - Poročilo Afriškega razvojnega foruma

Afrika izgublja vojno z aidsom

Črnogleda poročilo o svetovnem boju proti aidsu napoveduje hude posledice za gospodarski in splošni razvoj Črne celine

NEW YORK - Na sedežu Združenih narodov (ZN) v New Yorku je Afriški razvojni forum predstavil črnogledno poročilo o svetovnem boju proti aidsu, ki napoveduje hude posledice za gospodarski in splošni razvoj celine. Poročilo so predstavili pred visokim zasedanjem ZN o aidsu in drugih nalezljivih boleznih, ki se je začelo včeraj in bo potekalo še danes.

Slovensko delegacijo na zasedanju, ki je namenjeno doslej doseženemu na področju boja proti aidsu in pogledu v prihodnost, vodi državni sekretar na ministrstvu za zdravje Darko Žiberna. Generalna skupščina ZN je leta 2001 sprejela Deklaracijo zavez glede virusa HIV in boleznih aids, leta 2006 pa politično deklaracijo na isto temo ter določila leti 2008 in 2011 za pripravo preglednih konferenc.

Poleg predstavnikov držav sodelujejo tudi nevladne organizacije, delo pa poteka na plenarnih sejah ter številnih tematskih okroglih mizah. Udeleženci skušajo najti načine za zagotavljanje splošnega dostopa do zdravil, velika pozornost je namenjena pogovoru o vplivu bolezni na ženske in dekleta, izzivih za države, kjer je bolezen posebej močno prisotna in iskanju načinov, kako izboljšati položaj.

ZN želijo do leta 2015 prepoloviti število okuženih z virusom HIV, vendar za zdaj ne kaže, da jim bo uspelo. Poročilo Afriškega razvojnega foruma pravi, da je aids od leta 2000 terjal življenje 14 milijonov Afričanov, od tega leta pa se je doslej okužilo še 17 milijonov Afričanov. Leta 2000 je bilo v Afriki zaradi aidsa 8,5 milijona sirot, leta 2006 pa že 14 milijonov.

Z aidsom sicer po vsem svetu živi 32,2 milijona ljudi, prizadevanja pa niso zadostna. V Afriki so na primer ZN leta 2007 prispevali zdravila za milijon ljudi, na novo pa se jih je z virusom HIV okužilo 2,5 milijona. Najhuje je v Bocvani, Zimbabveju, Južni Afriki, Zambiji, Lesotu, Tanzaniji, Srednjeafriški republiki, Malaviju, Keniji in Ugandi. Vendar pa aids nikakor ni le problem Afrike, ampak tudi drugih delov sveta, med njimi vzhodne Evrope. (STA)

Za lajšanje posledic bolezni so nujno potrebna zdravila, toda količina zdravil, ki jih pošiljajo na najbolj ogrožena območja, je v primerjavi s številom obolelih veliko premajhna

ANSA

SRBIJA - Socialisti prekinili pogajanja z narodnjaki in radikalci

Verjetno bo Dačićev SPS podprl Tadićevo proevropsko koalicijo

BEOGRAD - Predsednik Nove Srbije Velimir Ilić je za časnik Danas povedal, da so se pogajanja narodne koalicije in Srbske radikalne stranke (SRS) s koalicijo okoli Srbske socialistične stranke (SPS) o morebitni vladni koaliciji končala, čeprav uradnega sporočila o prekinitvi pogajanj ni bilo. "Očitno je, da so se pogajanja končala in da se Ivica Dačić (predsednik SPS) tajno pogaja z Demokrasko stranko (DS)," dejal Ilić. Ob tem je izrazil pričakovanje, da bosta Nova Srbija in Demokraski stranka Srbije (DSS) odšli v opozicijo. Ocenil je še, da bo nova srbska vlada, v kateri bodo lista Za evropsko Srbijo in koalicija okoli SPS konglomerat različnih ideologij in mednarodna "mineštra", saj so pri njeni sestavi sodelovale Turčija, EU in ZDA.

Koalicija Za evropsko Srbijo, ki jo

vodi DS srbskega predsednika Borisa Tadića, je na predčasnih parlamentarnih volitvah 11. maja zmagala in prejela 102 mandata v parlamentu. SRS je dobila 78 poslanskih mandatov, koalicija DSS in Nove Srbije (NS) 30 mandatov, koalicija SPS, Stranke združenih upokojencev Srbije in Enotne Srbije pa 20 mandatov. Liberalna demokraski stranka (LDP) Čedomirja Jovanovića je prejela 13 poslanskih mandatov, Madžarska koalicija - Istvan Pastor je dobila štiri mandate, Bošnjaška lista za evropski Sandžak dva, Koalicija Albancev Preševske doline pa enega.

Novi srbski parlament se mora na ustanovni seji sestati najkasneje do 19. junija, nato pa bo začel teči 90-dnevni rok, v katerem morajo stranke oblikovati vlado. Če vlade do sredine septembra ne bo, bodo morali znova razpisati volitve. (STA)

Srbski predsednik Boris Tadić

DUNAJ Hči »avstrijske pošasti« ni več v komi

DUNAJ - Devetnajstletna hči Josefa Fritzla, Kerstin se je zbudila iz kome in zapustila bolnišnico. Prav njen prihod v bolnišnico konec aprila je razkril grozljivo skrivnost "avstrijske pošasti", ki je svojo hčer Elisabeth 24 let prisilno zadrževal in jo spolno zlorabljal, v incestnem razmerju pa se je rodilo sedem otrok, med njimi Kerstin.

Dekle, ki je vse svoje življenje preživela zaprt v kleti s svojo materjo in bratoma, "se je zbudila iz umetne kome" in je bolnišnico zapustila "pred nekaj dnevi", vendar še naprej potrebuje zdravniško in terapevtsko skrb, je sporočil tiskovni predstavnik bolnišnice v Amstettnu Klaus Schwetner. Novinarska konferenca o njenem zdravlju je predvidena za danes.

Kerstin so v bolnišnico sprejeli 19. aprila. Bila je v nezavestnem stanju. Zdravniki so jo kasneje premestili na intenzivni oddelek in jo priključili na aparate, saj so ocenili, da je njeno zdravstveno stanje kritično. Iz bolnišnice so konec maja sporočili, da so jo začeli zbujati iz kome. Kerstin je najstarejša od sedmih otrok, ki jih je danes 42-letna Elisabeth rodila v 24 letih ujetništva v kleti družinske hiše Josefa Fritzla v Amstettnu. Dekle in njena brata, stara 18 in pet let, so vse svoje življenje živeli v kleti in niso videli dnevne svetlobe. Trije otroci, ki so se rodili v incestu, so živel pri Fritzlu in njegovi ženi, sedmi otrok pa je umrl kmalu po rojstvu.

Elisabeth in njena sinova so trenutno v psihiatrični bolnišnici v Amstettnu, neuradno pa se govori, da so tja premestili tudi Kerstin. Sodišče je pred dnevi Fritzlu podaljšalo pripor še za dva meseca. (STA)